

Analiza komunikacijskih aktivnosti udruga mladih i za mlade na primjeru Jailhouse festivala

Špiljak, Mihaela

Undergraduate thesis / Završni rad

2023

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University North / Sveučilište Sjever**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:122:178001>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-02-07**

Repository / Repozitorij:

[University North Digital Repository](#)

**Sveučilište
Sjever**

Završni rad br. 861/MM/2023

**Analiza komunikacijskih aktivnosti udruga mladih i za
mlade na primjeru Jailhouse festivala**

Mihaela Špiljak, 0336045963

Varaždin, rujan 2023. godine

Sveučilište Sjever

Odjel za Multimediju, oblikovanje i primjenu

Završni rad br. 861/MM/2023

Analiza komunikacijskih aktivnosti udruga mladih i za mlade na primjeru Jailhouse festivala

Student

Mihaela Špiljak, 0336045963

Mentor

Nikola Jozić, mag.rel.publ.

Varaždin, rujan 2023. godine

Predgovor

Najveće zahvale upućujem mojoj prvoj, staroj i neizmjereno voljenoj ekipi iz NUM-a. Vi ste bili moja druga obitelj tijekom mojih mladih godina, pokazali ste mi put prema onome što sam zaista željela studirati i otkrili mi sve čari ove ljubavi koju danas živim. Posebne zahvale idu mom R, istinskom marketinškom stručnjaku, koji je bio uz mene i kad nije trebalo i uz čiju je pomoć uvijek sve bilo moguće.

Također, zahvaljujem se mom novom proširenom Upravnom odboru NUM-a koji je uvijek bio više od kolega – bili ste čista ljubav. Hvala vam na iskrenosti, realnosti, upornosti i bezuvjetnoj podršci.

Hvala Malti, iako je čudno zahvaljivati se državi, ti si mi pružila sve što mi je bilo potrebno prije nego što sam krenula u stresnu avanturu zvanu završni rad i rad pod pritiskom zbog blizine rokova. Probila sam ih sve, ali opet bih ti se vratila.

Ne smijem zaboraviti ni svoju Maltešku ekipu. Bez vas, ništa ne bi bilo isto.

Ogromno hvala mentoru Nikoli Joziću, koji je uvijek bio tu, čak i s Tajlanda, što ste upravo Vi bili ti koji ste predložili ovu temu završnog rada. Moram reći da sam vrisnula u trenutku kad sam vidjela Vaš prijedlog teme, poslala ga svim svojim bliskim ljudima, a onda se pribrala realnosti jer sam znala da će ova tema, iako bliska srcu biti izuzetno zahtjevna i dugotrajna. Da trebam, ponovo bih Vas odabrala jer ste bili jedini koji ste imali dovoljno strpljenja za moje odgađanje ovog procesa. Hvala Vam što me nikad niste forsirali i tjerali da sve bude na vrijeme, a onda hvala i Dariju koji je radio baš to, jer je netko morao.

Hvala i svim članovima moje obitelji što su me uvijek podržavali i puštali da radim što želim, čak i kad im nije bilo jasno što radim i zašto to želim raditi. Posebno hvala mojim roditeljima što su mi dali sve, a na meni je bilo samo da učim.

Sažetak

Prvi dio ovog završnog rad istražuje ključnu ulogu organizacija mladih i za mlade unutar šireg konteksta civilnog društva. Kao glavni akteri koji promoviraju interese i potrebe mladih, proučavamo njihovu svrhu i ciljeve, a naglasak stavljamo na njihovu važnost u podržavanju i osnaživanju mladih ljudi. Ove organizacije pružaju različite usluge i potporu mladima, bilo da se radi o obrazovnim programima, zapošljavanju, mentorstvu ili pružanju sigurnog prostora za izražavanje i sudjelovanje u društvenim procesima. Također, istražujemo izazove s kojima se suočavaju organizacije za mlade, fokusirajući se na izazove u sferi organizacije aktivnosti, posebno u vrijeme COVID-19 krize. Izazovi u organizaciji aktivnosti udruga mladih i za mlade identificirani su na temelju provedenog istraživanja u kojem je sudjelovalo pet organizacija mladih i za mlade, redom: Udruga mladih Lumen – ludbreška udruga mladih entuzijasta iz Ludbrega, Nezavisna udruga mladih iz Lepoglave, Udruga Amazonas iz Zagreba, Mreža udruga Zagor iz Zaboka te Mreža mladih Hrvatske kao nacionalno vijeće mladih i krovna organizacija za mlade u Hrvatskoj. U ovom kontekstu, naglasak se stavlja na Nezavisnu udruhu mladih, te se opisuje njeno osnivanje, evoluciju i trenutno stanje, sve na temelju intervjua sa osnivačem organizacije te intervjua sa dugogodišnjim zamjenikom predsjednika i aktivnim članom. Poseban fokus stavlja se na Jailhouse festival, festival mladih koji se svake godine provodi u Lepoglavi, ove godine u već dvanaestom izdanju. Ovaj festival predstavlja konkretan primjer komunikacijske aktivnosti u praksi, koju provodi Nezavisna udruga mladih. Nastavak seminara usmjeren je na detaljniju analizu ovog festivala, uključujući njegov event management, promociju, komunikacijske strategije i analizu društvenih mreža. Završno, u zaključku su iznesene teze i ideje za poboljšanje event managementa donesene na provedenoj analizi festivala.

Ključne riječi: udruga mladih, udruge za mlade, komunikacijske aktivnosti, Nezavisna udruga mladih, Jailhouse festival, COVID-19, Event management, krizni management

Abstract

The first part of this final thesis explores the pivotal role of youth and youth-oriented organizations within the broader context of civil society. As primary advocates for the interests and needs of young people, we examine their purpose and objectives, with a focus on their significance in supporting and empowering the youth. These organizations offer various services and support to young individuals, ranging from educational programs and employment opportunities to mentorship and providing a safe space for expression and participation in social processes. Additionally, we delve into the challenges faced by youth organizations, with a specific emphasis on the hurdles encountered in organizing activities, particularly during the COVID-19 crisis. The challenges related to activity organization for youth organizations have been identified based on research involving five youth and youth-oriented organizations, namely: Udruga mladih Lumen – ludbreška udruga mladih entuzijasta from Ludbreg, Nezavisna udruga mladih from Lepoglave, Udruga Amazonas from Zagreba, Mreža udruga Zagor from Zaboka and Mreža mladih Hrvatske as the national youth council and head organization for youth in Croatia. In this context, particular attention is given to the Nezavisna udruga mladih, describing its establishment, evolution, and current status based on the interview with the organization's founder and on the interview with long-time deputy president and active member. Special emphasis is placed on the Jailhouse festival, a youth festival held annually in Lepoglava, now in its twelfth edition. This festival serves as a concrete example of communication activity in practice conducted by the Nezavisna udruga mladih. The continuation of the seminar focuses on a detailed analysis of this festival, encompassing event management, promotion, communication strategies, and social media analysis. Finally, the conclusion presents theses and ideas for enhancing event management derived from the analysis of the festival.

Keywords: youth organization, organizations for youth, communication activities, Nezavisna udruga mladih, Jailhouse festival, COVID-19, event management, crisis management

Popis korištenih kratica

MMH	Mreža mladih Hrvatske
NUM	Nezavisna udruga mladih
TKIC	Turističko kulturni informativni centar

Sadržaj

1.	Uvod.....	1
2.	Udruge mladih i za mlade te rad s mladima	3
3.	Event management.....	4
3.1.	Opseg i izazovi rada s mladima u sferi event managementa.....	5
4.	Nezavisna udruga mladih.....	8
4.1.	Osnivanje i evolucija.....	9
4.2.	Trenutno stanje	11
4.3.	Mogućnosti i izazovi u radu	13
5.	Jailhouse festival.....	14
5.1.	Početak i evolucija	15
5.2.	Trenutno stanje	17
5.3.	Event management festivala.....	17
5.4.	Komunikacijski kanali festivala	22
5.5.	Budućnost Jailhouse festivala	26
6.	Zaključak.....	28
7.	Literatura.....	30

1. Uvod

U suvremenom društvu, organizacije civilnog društva imaju neizmjeran utjecaj na oblikovanje društvenih promjena i ostvarivanje pozitivnih učinaka na različite aspekte života. Ove organizacije, često nazivane nevladinim organizacijama, udruženjima ili skraćeno udrugama ili zadrugama, predstavljaju temelj građanskog angažmana i participacije te posjeduju ključnu ulogu u promicanju demokratskih vrijednosti, prava pojedinca te društvenog razvoja.

Kako Zakon o Udrugama navodi „Dva osnovna organizacijska oblika civilnog društva su zaklade i udruge, a udruge su najbrojniji oblik organizacija civilnoga društva u Hrvatskoj. Udruga je svaki oblik slobodnog i dobrovoljnog udruživanja više fizičkih, odnosno pravnih osoba, koje se, radi zaštite njihovih probitaka ili zauzimanja za zaštitu ljudskih prava i sloboda, te ekološka, humanitarna, informacijska, kulturna, nacionalna, pronatalitetna, prosvjetna, socijalna, strukovna, športska, tehnička, zdravstvena, znanstvena ili druga uvjerenja i ciljeve, a bez namjere stjecanja dobiti, podvrgavaju pravilima koja uređuju ustroj i djelovanje toga oblika udruživanja.“ [1] Organizacije civilnog društva predstavljaju vitalan segment suvremenog društva koji u različitim skupinama, inicijativama i organizacijama, pa i individualno zastupaju razne interesne teme i vrednote. One su autonomne entitete osnovane voljom građana koji dijele slične interese te teže ostvarivanju zajedničkih ciljeva. Ove organizacije igraju ključnu ulogu u komunikaciji i suradnji između građana i vlasti te pružaju glas onima čije su perspektive možda zanemarene. Njihov spektar djelovanja pokriva širok raspon područja uključujući zaštitu ljudskih prava, zaštitu okoliša, podršku obrazovanju, zdravstvu, kulturi, sportu i umjetnosti te mnoge druge. Udruge u Hrvatskoj, kroz obavljanje najrazličitijih društveno važnih djelatnosti, u velikoj mjeri preko volonterskog rada, transparentno, savjesno i solidarno, lokalno i nacionalno, ali i na razini Europske unije, pa i šire daju značajan doprinos oblikovanju boljeg i pravednijeg društva u kojem se takve vrijednosti cijene. Činjenica da je, bez udruga i građanskih inicijativa, koji su glavni entiteti civilnog društva, nemoguće imati kvalitetnu demokraciju u punom smislu ovog pojma, samo dodaje na važnosti ovim vrijednostima, koje samo nekolicina čvrsto i kontinuirano zagovara, a koje su neizbježne za kritički osvrt na svakodnevno donošenje odluka, zakona, i akata na lokalnoj, regionalnoj, državnoj ili pak europskoj razini. Obzirom da razvoj organizacija civilnog društva započinje još u srednjem vijeku, kada su se formirale prve bratovštine i zadruge koje se smatraju prvim pretečama organizacijama kakve danas poznajemo, ono se oduvijek nedvojbeno povezivalo sa religijskim i humanitarnim vrijednostima, te se bavilo pružanjem pomoći siromašnim i bolesnima. Logičnim vremenskim slijedom, mijenjala su se i načela, vrijednosti, struktura i funkcioniranje ovakvih organizacija, pa se tako moderni koncept organizacija civilnog društva na prostoru današnje

Hrvatske počeo oblikovati u 19.stoljeću tijekom razdoblja hrvatskog nacionalnog buđenja. U to vrijeme, mnoge udruge su osnovane kako bi se potaknulo kulturno, jezično i nacionalno osvješćivanje Hrvata te kako bi se borilo za prava i autonomiju. Osnivanje tih udruga bilo je odgovor na potrebu za organiziranim djelovanjem protiv ograničenja i represije vladavine Habsburške Monarhije, pa je tako, osnivanje udruga neminovno imalo mnogo dublje motive za osnivanje od samog udruživanja, a ta praksa, često se susreće i u suvremenom društvu. U uvjetima političke i kulturne represije, udruge su pružale platformu za izražavanje nacionalne svijesti i zahtjeva za autonomijom. One su bile sredstvo kojim su građani mogli artikulirati svoje zajedničke interese, zaštititi svoju kulturu i jezik te djelovati kao protuteža političkim silama koje su nastojale ustrojiti svoju vlast na sve načine, osim na onaj najprihvatljiviji društvu. Osim toga, udruge su pružale i važan mehanizam solidarnosti i podrške među članovima. Kroz udruživanje, pojedinci su mogli zajednički raditi na rješavanju problema u svojoj zajednici, pružiti pomoć siromašnima, educirati se i razvijati vještine te se boriti za svoja prava. Kroz svoj razvoj, vidljivo je da organizacije civilnog društva i dalje ostaju vitalna karika u oblikovanju bolje budućnosti za hrvatsko društvo. Iako je povijest organizacija civilnog društva neraskidivo povezana s društvenim i političkim promjenama na ovim prostorima, a iste su bezbrojno puta medijski prikazane kao „psi čuvari demokracije“ [2] ili „ravnopravni sudionici u promišljanju i suodlučivanju o pitanjima koja su važna za građane“ [2], realnost suvremenih udruga nerijetko je u potpunosti kontadiktorna navedenim izrazima. Mjera u kojoj će civilno društvo biti korektiv nepovoljnih odluka za društvo od strane političkih elita, ovisi o njegovoj razvijenosti i snazi, a razvijenost i snaga, često ovisi o volji, interesu, ali i financijskom ulaganju političkih elita u civilno društvo. Nefitnost ovog sektora, često istaknuta kao velika vrlina i prednost, lagano postaje izazov i predmet nazadovanja ovog tipa organizacija u političkom suživotu Hrvatske. Upravo zbog želje za iskazivanjem nezadovoljstva ovim načinom funkcioniranja društva, brojnost organizacija civilnog društva te njihova zastupljenost u raznim sektorima nikad nije bila veća. Želja za promjenom, iskazivanjem mišljenja pojedinca, aktivizmom i proaktivnošću svakodnevno raste, kako raste i broj registriranih organizacija, kao i potreba za udruživanjem, kako među društvom, tako i među već postojećim organizacijama. Sektori zastupljenosti neupitno su potrebni, no, kako se promjena ipak prvo mora dogoditi u načinu razmišljanja, da bi se već ustaljene prakse zamijenile nekim novim, posebno je značajno istražiti raznovrsne organizacije civilnog društva koje su usmjerene prema mladima i za mlade, koji su sve češće iz „budućnosti“ preimenovani u „sadašnjost“ društva. Ove udruge sve češće imaju sposobnost poticanja angažmana mladih generacija i pružanja podrške njihovom osobnom i profesionalnom razvoju, a kao sektor koji se bavi mladima koji su prisutni u svim temama društva, teme prožete u ovom modelu organizacija svakako su međusektorske.

2. Udruge mladih i za mlade te rad s mladima

Iako bez postojeće propisane regulative, mladim osobama u Hrvatskoj smatra se svaka osoba koja se u trenutku definiranja nalazi između petnaeste i tridesete godine života. Gornja granica za pripadnost omladinskoj skupini sve se rjeđe zadržava na trideset godina, te se uviđa tendencija primicanja dobi sve do trideset i pete godine života. Primicanje granice mladosti pram zrelijoj životnoj dobi je, između ostalog, uvjetovano duljim zadržavanjem sve većeg broja mladih u obrazovnom sustavu, kao i produljenju zadržavanja u roditeljskom domu i odmicanje od potpunog osamostaljenja.

Kao što samo ime potencira, udruge mladih i za mlade modeli su organizacija civilnog društva koji se prvotno bave temama od interesa za mlade, kapacitiranjem ove skupine i pružanjem raznih mogućnosti namijenjenim upravo njima. Glavna i najveća razlika udruga mladih i za mlade je ta da je, udruga mladih, prema zakonu o udrugama, svaka neprofitna organizacija civilnog društva, koja se bavi temom mladih i čija je uprava većinski mlada populacija, bez obzira na strukturu organizacije. S druge strane, upravi udruga za mlade nije propisana pripadnost određenoj dobnoj skupini, što znači da je njihov jedini uvjet za postizanje titule udruge za mlade taj da se tematski orijentiraju na ovu populaciju. [3]

Često se spominje kako su mladi fenomen suvremenog društva, što zbog same fluidnosti ove skupine, što zbog njihove privrženosti trendovima koji se konstantno mijenjaju. Nedvojbeno izazovni za razumjeti, oblikovati i usmjeravati, mladi su društvena skupina čiji potencijal predstavlja budućnost hrvatskog društva. Obzirom na zajedničku želju i tendenciju ka boljoj budućnosti, potrebno je razumjeti prošlost, ali i raditi sa mladima u sadašnjosti, kako bi osigurali što lakšu prilagodbu na ono što slijedi. Kako stručnjaci za rad s mladima ističu, „Rad s mladima fenomenološki je intrigantan. Osim što je to područje koje je najprije postojalo u praksi pa se tek kasnije pojavila potreba da se opiše, definira te na kraju i normira, rad s mladima izrazito je kontekstualno obojen. Baš zato teško je postaviti opću teoriju o radu s mladima budući da potrebe i problemi mladih, na koje se rad s mladima odnosi, variraju ovisno o društvenom okruženju.“ [3] U ovom navodu, ističe se nedostatak definiranja, normiranja i općenitog postojanja rada s mladima kao prihvaćenog zanimanja, te se osobama koje žele raditi s mladima sve više prepušta eksperimentalni pristup ili navodi na odlazak u svega nekoliko inozemnih država u Europi koje nude mogućnost sve traženijeg akademskog obrazovanja za zanimanje „youth worker“. Sama činjenica da ovaj anglistički usvojen izraz još nije dobio hrvatsku istoznačnicu ni službeni prijevod, potencira na oslovljavanje stručnjaka u sferi mladih sa raznim opisnim nazivima kao što su „osoba koja radi s mladima“ ili „omladinski radnik“. [5]

3. Event management

„Event management, ili upravljanje događanjima, predstavlja dinamično područje koje obuhvaća planiranje, organizaciju i provedbu različitih događanja ili aktivnosti kako bi se postigao određeni cilj.“ [4] Ovaj pojam postao je neizostavan u suvremenom društvu, budući da se događaji počinju pojavljivati u raznim sferama života, uključujući zabavne, poslovne, sportske, kulturne i humanitarne aktivnosti. Pojam event managementa počeo je stjecati na važnosti u drugoj polovici 20. stoljeća, kada se kao zasebna industrija počeo razvijati, s porastom potrebe za stručnjacima koji će organizirati i voditi različite događaje. „Event management se temelji na nizu teorijskih i praktičnih koncepta. To uključuje planiranje, definiranje ciljeva, budžetiranje, izbor lokacije, logistiku, marketing, komunikaciju s dionicima, upravljanje resursima i mnoge druge aspekte. Često se radi u timovima kako bi se osiguralo da svaki aspekt događaja bude dobro organiziran i proveden.“ [5] Ovo područje također ima mnoge specijalizacije, uključujući sportski event management, event management u zabavi, poslovni event management, kulturni event management i mnoge druge. Svaka od ovih specijalizacija zahtijeva specifična znanja i vještine kako bi se postigli uspješni rezultati. Event management igra ključnu ulogu u radu s mladima i u udrugama mladih. Organizacije mladih i za mlade često koriste event management kako bi organizirale različite aktivnosti, kao što su koncerti, radionice, seminari, sportski događaji i druge aktivnosti koje promiču razvoj mladih i njihovo sudjelovanje u zajednici. Ovaj pristup omogućuje organizacijama da privuku mlade sudionike, stvore angažman i izgrade pozitivan utjecaj na lokalnu zajednicu. „U radu s mladima, event management također pomaže u promociji vrijednosti poput volonterstva, društvene odgovornosti i suradnje među mladima. Kroz različite događaje i aktivnosti, organizacije mogu pružiti mladima prilike za razvoj vještina, stjecanje iskustava i izgradnju trajnih prijateljstava.“ [6]

Obzirom na kompleksnost i nepredvidljivost, proces organizacije događaja zahtijeva pažljivo planiranje i izvršenje, ali i spremnost za suočavanje s neočekivanim izazovima. Upravo stoga, kao i u mnogim drugim industrijama, krizni menadžment je od izuzetne važnosti i u kontekstu organizacije događaja. Jedan od najvećih suvremenih izazova u organizaciji događaja svakako je bila kriza COVID-19. Ova globalna zdravstvena kriza iz temelja je promijenila način na koji se događaji planiraju i izvode. Organizatori događaja nerijetko su morali brzo reagirati na promjene u zdravstvenim smjernicama, restrikcijama i sigurnosnim mjerama. Kako bi se uspješno nosili s krizama poput pandemije, organizatori događaja moraju imati ugrađene mehanizme kriznog menadžmenta u svoje planove i procese. To uključuje stvaranje planova za hitne situacije, identifikaciju rizika i ranjivih točaka u organizaciji događaja, te osposobljavanje osoblja za brzo

reagirane u kriznim situacijama. Pandemija COVID-19 također je potaknula inovacije u organizaciji događaja, uključujući virtualne događaje i hibridne formate koji omogućuju sudjelovanje i onima koji nisu fizički prisutni. Ova prilagodba pokazuje važnost fleksibilnosti i kreativnosti u kriznom menadžmentu.

3.1. Opseg i izazovi rada s mladima u sferi event managementa

Zbog nepostojećeg sustava za edukaciju na temu rada s mladima, entuzijasti za ovo područje mogu se pouzdati isključivo u neformalne oblike učenja kroz brojne edukacije, radionice, treninge i projekte kao i samostalno učenje iz brojne strane i domaće literature i publikacija. Činjenica da i same osobe, koje bi trebale koordinirati i usmjeravati mlade u njima interesantnim sferama nemaju standardiziranu platformu i edukacijsku pozadinu, dovodi nas do jedinog shodnog zaključka da se suvremeni rad s mladima može provoditi jedino osluškujući, propitkujući, promatrajući i istražujući potreba i želja mladih. Interesi mladih, danas se, više nego ikad, protežu kroz mnoge sektore ljudskog djelovanja, stoga se civilno društvo, kroz proces prilagodbe, razvilo u organizacije koje mladima pružaju širok spektar mogućnosti kao što su sudjelovanja u raznim projektima i programima, edukacije, zabavni, sportski i umjetnički sadržaj, razne igre i radionice, aktivnosti kvalitetnog provođenja slobodnog vremena i brojne druge. Osim što moraju biti obučene za sve vrste event managementa, takve organizacije se suočavaju i sa mnogim izazovima u svojem radu, što unutarnjim ili izazovima prouzrokovanim vanjskim čimbenicima. Obzirom na manjak istraživanja i novije stručne literature, ostatak odlomka temeljiti ću na vlastitom provedenom istraživanju u kojem je sudjelovalo pet organizacija civilnog društva.¹ Istraživanje je provedeno putem alata Google obrasci, a organizacije koje su sudjelovale u istraživanju su redom: Udruga mladih Lumen – ludbreška udruga mladih entuzijasta iz Ludbrega, Nezavisna udruga mladih iz Lepoglave, Udruga Amazonas iz Zagreba, Mreža udruga Zagor iz Zaboka te Mreža mladih Hrvatske kao krovna organizacija za mlade, koji su detektirali opseg mogućnosti koje pružaju za mlade, kao i izazove s kojima se susreću u svakodnevnom radu s mladima. Iako kapacitivno i geografski različite, istraživanje je pokazalo da se navedene udruge suočavaju sa sličnim, ako ne i identičnim problemima u svom radu, koji nužno nije provodljiv na isti način, iako

¹ Sva pitanja i odgovori provedenog istraživanja dostupna su u odlomku Prilozi – Prilog 1: Opseg i izazovi rada s mladima u sferi event managementa

je adresiran sličnoj publici. Udruga mladih Lumen, Nezavisna udruga mladih, Udruga Amazonas i Mreža udruga Zagor redom su organizacije koje godinama aktivno sudjeluju u kreiranju aktivnosti i politika za mlade na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i europskoj razini. One provode aktivnosti kao što su projekti u sklopu Erasmus+ programa, aktivnosti promicanja tolerancije, nediskriminacije, interkulturalnosti, dijaloge s mladima i predstavnicima vlasti kao i zabavne i sportske aktivnosti i razne festivale. Iako sektor prožet izazovima u radu, sve organizacije složile su se da im je najveći izazov u provedbi aktivnosti predstavljala COVID-19 kriza koja je, u kombinaciji sa neprofitnosti samog sektora i projektnim financiranjem stvorila stalne posljedice, a neke udruge skoro i zatvorila. „Natječaji o kojima financiranje organizacija ovisi su u većini slučajeva kasnili, bili odgađani ili su u potpunosti otkazani. Uplate bespovratnih sredstava su kasnile ili su bile otkazane zbog preusmjerenja u zdravstveni sektor. Civilni sektor se susreo i s nefleksibilnim ugovornim tijelima prilikom potrebe za prenamjenom sredstava kako bi se aktivnosti za korisnike/ce održavale u online formatima, te su u konačnici i mnoge organizacije morale izvršiti povrat neutrošenih sredstava. Nastavno na izazove provedbe aktivnosti, međunarodne organizacije i organizacije koje uglavnom rade na aktivnostima mobilnosti mladih su se susretale s otkazivanjem mobilnosti, dok su nacionalne i regionalne organizacije koje uključuju volontiranje u većini slučajeva nisu bile u mogućnosti nastaviti programe. ... Kako je velika većina aktivnosti organizacija bila prenesena u online svijet, jednako tako je bilo izazovno i održati interes korisnika/ca.“ [8] Sukladno tome, ispitane organizacije potvrdile su ove teze te dodale kako se izazovnost provođenja aktivnosti u online formatu očitovala i u tome što mladi često nisu imali svu potrebnu tehnologiju za praćenje takvog online sadržaja, a udruge su morale uložiti dodatan napor, vrijeme i kapacitete u kreiranje ovakve, njima nove, vrste sadržaja. Nedostatak sredstava ograničavao ih je i na korištenje potpuno besplatnih digitalnih alata, koji često nisu bili brojni. S druge strane, Mreža mladih Hrvatske, kao krovna organizacija za mlade i nacionalno vijeće mladih, čije je opseg djelatnosti jačanje kapaciteta organizacija mladih i za mlade, istaknula je sljedeće: „ Naš je najveći izazov povezan s krizom pandemije COVID-19, a očituje se u tome da smo mi trebali raditi na kapacitiranju organizacija tijekom situacije u kojoj one nisu mogle primjenjivati stečeno znanje. Kako vjerujemo, edukacije bez praktične primjene znanja ne mogu se smatrati uspješnim u svoj punom obujmu, a činjenica kako su organizacijama mladih i za mlade dosezi korisnika bili drastično smanjeni nije pridonosila pozitivnom trendu educiranih. Također, obzirom da smo kao krovna organizacija mladih, u stalnom kontaktu sa ostalim organizacijama mladih i za mlade, istaknuli bi kako su se brojne organizacije susrele sa pasivnošću korisnika, budući da se sav sadržaj formalnog obrazovanja održavao online, pa su mladi nerijetko bili slabo zainteresirani za pohađanje nekog dodatnog online sadržaja izvan

nastavnog vremena.“ Ova kriza neizbježno je zahvatila sve organizacije mladih i za mlade, a pozitivni aspekti koje je uspjela rezultirati svakako su bili jačanje kapaciteta udruga, povećanje kreativnosti u kreiranju sadržaja, izdržljivost i upornost.

4. Nezavisna udruga mladih

„Nezavisna udruga mladih je organizacija civilnog društva koja okuplja mlade u svrhu poboljšanja kvalitete života mladih te poticanja aktivnog sudjelovanja mladih u društvu.“ [7] Ujedno, kako i sami ističu, to je pravna osoba registrirana pri nadležnom tijelu državne uprave, neprofitna nevladina organizacija koju su osnovali mladi, vode mladi, te koja radi s mladima i za mlade. Rad Udruge se temelji na volonterskom radu mnogih članova, članica, volontera i volonterki, no Udruga broji i dvije zaposlene radnice, na mjestu project managerice, te na mjestu office managerice i voditeljice Info-centra. Udruga je osnovana 25. svibnja 2002. godine, od kada aktivno djeluje na području grada Lepoglave, Varaždinske županije i Republike Hrvatske.

„Rad Udruge je javan i transparentan, a ciljeve Udruge koji su poboljšati kvalitetu života mladih, poticanje mladih na aktivno sudjelovanje u društvu, razvijanje bolje komunikacije i suradnje među mladima, razvijanje i unapređenje sadržaja koji su od interesa za mlade, razvijanje političke, kulturne, socijalne, ekološke i ine svijest među mladima te promicanje načela europskog aktivnog građanstva i održivog razvoja među mladima Udruga postiže kroz mnoge aktivnosti kao što su aktivnosti u sklopu mnogih lokalnih, regionalnih i europskih projekta, razne radionice, predavanja i aktivnosti zabavnog sadržaja koje se kontinuirano provode uz pomoć članova, članica, volontera i volonterki.“ [9] Nezavisna udruga mladih posluje prema donesenom Statutu, Strateškom planu (2021.-2023.), te operativnom i financijskom planu koji se donose svake godine. U sklopu Strateškog plana, na godišnjoj bazi donose se i akcijski planovi: Akcijski plan suradnje s drugim organizacijama na području Lepoglave, Akcijski plan suradnje s drugim udrugama mladih i za mlade, Akcijski plan suradnje s obrazovnim institucijama na području regije, Akcijski plan uključivanja članova u rad Udruge te Komunikacijski plan prema članovima i drugim javnostima. Prema Strateškom planu Nezavisne udruge mladih, njena vizija je „Biti najprepoznatljivija udruga mladih na području sjeverozapadne Hrvatske koja je samoodrživa i provodi više od 100 aktivnosti godišnje.“ [10] Misija Udruge je svrha same Udruge, te je stoga definirana kao izjave: „Nezavisna udruga mladih je udruga mladih koja organizira i provodi različite aktivnosti na temelju društvenih istraživanja o potrebama mladih s ciljem uključivanja, informiranosti i povećanja konkurentnosti mladih u lokalnoj zajednici. Udruga razvija ljudske potencijale, naglašava vrijednosti za sve svoje dionike i povezuje se s drugim organizacijama na svim razinama. Nezavisna udruga mladih je stabilna organizacija mladih koja promiče aktivno i odgovorno sudjelovanje mladih u životu lokalne zajednice te zagovara interese mladih pred lokalnim vlastima. Udruga potiče razvoj lokalne politike za mlade kroz izradu i provedbu lokalnih politika djelovanja za mlade te jačanje kapaciteta organizacija mladih putem edukacija, suradnje, partnerstava i informiranja.“ [10]

4.1. Osnivanje i evolucija

Ideja o osnivanju Nezavisne udruge mladih datira još iz 2000.-ih kada je skupina mladih aktivista uvidjela problem nepostojanja kontinuiranog sadržaja za mlade u Lepoglavi i njejoj okolici. Ideja se razvijala kroz godine, dok konačno, u svibnju 2002., 17 mladih aktivista okupljenih oko iste ideje nije osnovalo Udrugu koja će se baviti mladima te sadržajem koji je mladima bio prijeko potreban. Udruga je osnovana u Lepoglavi, no geografski je pokrivala šire područje Lepoglave te Ivanec kao primarno područje djelovanja. S ciljem povećanje kvalitete završnog rada, proveden je intervju sa glavnim osnivačem Nezavisne udruge mladih – Hrvojem Kovačem, na kojem će se temeljiti dijelovi ovog završnog rada.²

Kako ističe Hrvoje, „Osnivanje Nezavisne udruge mladih došlo je neplanirano, ali kao formalni odgovor problemu s kojim su se mladi nosili – manjak sadržaja kojim bi upotpunili svoje slobodno vrijeme. Prvo smo krenuli kao neformalna inicijativa mladih organizirajući razne *ad hoc* akcije kako su nam pale na pamet, odnosno kako su bile potrebne. Ubrzo smo shvatili da moramo sve to ipak raditi pod nekim službenim „imenom i prezimenom“ pa smo odlučili osnovati udrugu građana. Motivacija za osnivanje bio je upravo taj formalni problem zbog kojeg je sve što smo radili starijima, ali primarno donositeljima odluka ispadalo kao neki hir tamo nekih prosječnih mladih ljudi. Osnivanjem udruge dobili smo formalni status u društvu i krenuli ozbiljnije u pristupu aktivizmu, ali i razvoju lokalne zajednice. U konačnici, da bismo pokrili određene nastale troškove, a zadržali onaj element nezavisnosti, udruga je bila logično rješenje za neki dugoročniji oblik.“ U početku, članstvo u Udruzi eksponencionalno je raslo, no, kako je vrijeme odmicalo, članovi su postajali sve manje zainteresirani za sudjelovanje, kao i za lokalnu zajednicu općenito. Članovi su većinski bili mladi koji su studirali izvan mjesta stanovanja, što je značilo da su lokalno obitavali samo vikendima, kada su zbog čestog izbivanja imali puno obaveza, pa je tako NUM mogao opstati samo u slučaju provođenja aktivnosti zabavnog i humanitarnog karaktera, sa ciljem druženja, povezivanja i opuštanja mladih. Ovakav tip aktivnosti svakako nije bio održiv, no bio je nužan za opstanak, motivaciju i aktivaciju članova. Osnivači, ujedno i koordinatori članova i organizacije po prvi puta su se susretali sa iskustvom organizacije i koordinacije većeg broja ljudi, kao i prihvaćanjem činjenice, da povećanjem grupe članova dolazi i to većeg broja različitih

² Sva pitanja i odgovori provedenog intervjua dostupna su u odlomku Prilozi – Prilog 2: Intervju sa Hrvojem Kovačem

mišljenja i ideja koje nije uvijek bilo najlakše prihvatiti. NUM je tako, prirodno i nenamjerno, učio mlade toleranciji, nediskriminaciji, vještinama organizacije i komunikacije koje su im, kako ističe, bile nužne u životu nakon NUM-a što na privatnoj, a što na profesionalnoj razini. Kroz godine, aktivnosti su prelazile iz isključivo aktivnosti zabavnog karaktera, u aktivnosti humanitarnog, a pomalo i edukativnog karaktera, a činjenica da su aktivnosti uvijek bile u potpunosti besplatne nije doprinosila održivosti Udruge. S dolaskom novih generacija, mijenjali su se trendovi, kao i potrebe mladih. Intervjuirajući Marija Žuličeka, dugogodišnjeg člana NUM-a, koji se u Udrugu uključio 2010. godine, a u njoj ostao desetak godina kao aktivni član, od kojih je čak 6 godina bio dopredsjednik Udruge, jasno je vidljivo kako se u tom razdoblju NUM razvio na mnogim poljima koje prilikom osnivanja Udruge nisu bile u planu.³ Kako Mario ističe, promjena je bila nužna, a fokus se morao promijeniti – „Kada sam se uključio u vođenje same Udruge, promijenilo se cijelo vodstvo pa se nas troje našlo u situaciji u kojoj ranije nismo bili. Najveći problemi tada bili su financijske prirode, zbog dugova iz prošlosti. U tom trenutku shvatili smo da s trenutnim stanjem i postojećim aktivnostima ne možemo osigurati održivost Udruge i odlučili smo fokus staviti na drugačiji tip aktivnosti – edukacije. Za to su postojala dva glavna razloga. Prvi je taj da smo željeli osigurati održivost po pitanju ljudskih resursa tako da proširimo krug ljudi koji su uključeni u rad Udruge i koji posjeduju dovoljno znanje za osiguranje kvalitete. Drugi razlog je bio taj da smo za edukativne aktivnosti mogli osigurati vanjsko financiranje, što je u konačnici usmjerilo rad Udruge prema projektnom financiranju, fondovima Europske unije, natječajima na nacionalnoj razini, ali i dodatnim sponzorstvima. To je donijelo dugoročnu financijsku stabilnost i održivost Udruge pa je nakon određenog vremena opet bilo moguće velik dio kapaciteta usmjeriti aktivnostima provođenja slobodnog vremena, zabave i sl., kao i povezivanje svih tih aktivnosti.“ Kako Hrvoje navodi: „Od početnih *ad hoc* akcija polako smo dolazili do sustavnih programa koje smo realizirali na godišnjoj razini – strateški i s puno organizacijske pažnje. S vremenom su godišnji programi postali trogodišnji kratkoročni strateški planovi da bi na kraju imali razvijen sustav koji je obuhvaćao i odvajao te *ad hoc* inicijative od NUM-u svojstvenih evenata po kojima je bio prepoznatljiv u zajednici. Osnivanjem Mreže mladih Hrvatske NUM se upoznaje s brojnim aktivistima sličnih udruga i postepeno uči zagovaranju prava mladih pred političkim strukturama. To i dalje nije stranačka već ona javna politika, onaj *policy* u koji se uključujemo kako bismo na

³ Sva pitanja i odgovori provedenog intervjua dostupna su u odlomku Prilozi – Prilog 3: Intervju sa Marijem Žuličekom

jedan sustavniji način zagovarali prava mladih. Naime, nije poanta udruge, bilo koje, rješavati probleme svojih članova već njihovim organiziranjem utjecati na donositelje odluka koji su odgovorni za taj problem. Primjerice, NUM ne može organizirati sustav stipendija, ali može zagovarati pokretanje sustava stipendija u gradu, što je uspješno i radio zbog čega su po prvi puta uvedene stipendije na području Lepoglave. Kako je iskustvo raslo, a vrijeme odmicalo, NUM je postao relevantan dionik na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini. Aktivnosti su postajale brojnije, reprezentativnost sve ozbiljnija, a položaj mladih sve bolji. Sve je imalo neku glavu i rep i bilo je zaista dobro biti članom i članicom NUM-a u to vrijeme.“ Nezavisna udruga mladih tako je, nakon dugogodišnjeg postojanja promijenila fokus te se počela baviti projektnim financiranjem kao i provedbom aktivnosti projektnog tipa, a u toj sferi poslovanja ostala je i do danas.

4.2. Trenutno stanje

Trenutno stanje u Nezavisnoj udruzi mladih odražava dinamičan i sveobuhvatan pristup koji organizacija ima prema svojim ciljevima i aktivnostima. Udruga trenutno broji oko 50-ak članova koji aktivno sudjeluju u njenom radu, dok se dodatnih 30-ak volontera povremeno uključuje u planiranje i provedbu aktivnosti, iako nisu formalno učlanjeni. Ova kombinacija članova i volontera pruža bogatstvo perspektiva i ideja, doprinoseći raznovrsnosti i kreativnosti u ostvarivanju ciljeva Udruge.

Struktura same Udruge doživjela je evoluciju kroz godine. Prijašnje vodstvo sastavljeno od predsjednika i zamjenika predsjednika, podržano Nadzornim odborom, ustupilo je mjesto novom pristupu. Sada Udrugom upravlja tročlani Upravni odbor, a ključne odluke donose se kroz transparentan proces u kojem svi članovi imaju priliku sudjelovati na način da Upravni odbor minimalno jednom godišnje podnosi detaljan i sveobuhvatan izvještaj Skupštini Udruge, koju čine svi punopravni članovi Udruge. Ovaj pristup naglašava demokratsko odlučivanje, pravednost i transparentnost. Također, Upravni odbor podržan je radom tajnice Udruge i likvidatorom, te dvjema zaposlenim osobama na puno radno vrijeme. Ova praksa osigurava stabilnost i kontinuitet u radu Udruge, a zapošljavanje je usmjereno prema financijskoj održivosti, uzimajući u obzir činjenicu da se financiranje temelji isključivo na projektima i namjenskim sredstvima. Naglasak na projektima kao glavnom izvoru aktivnosti odražava prilagodljivost i sposobnost Udruge da odgovori na različite potrebe mladih. Trenutno aktivno vođenje desetak projekata, uključujući lokalne, regionalne, nacionalne pa čak i europske inicijative, jasno pokazuje raznolikost i širinu djelovanja Udruge. Posebno je značajno spomenuti dobivenu akreditaciju za provedbu projekata

unutar programa Erasmus+ u sferi edukacije mladih, koja je dobivena na period od čak sedam godina, što svjedoči o visokoj razini stručnosti i povjerenja koje Udruga uživa na svim razinama. Unatoč naglasku na projektne aktivnosti, Udruga je ostala odana i svojim korijenima, te kontinuirano organizira raznovrsne zabavne aktivnosti. Ovaj balans između ozbiljnih projekata i zabavnih događanja poput kvizova, sportskih turnira, kreativnih radionica, koncerata i predstava pruža sveobuhvatan pristup privlačenju mladih i osigurava njihovo angažiranje na različitim razinama. Ova dinamična struktura omogućuje Udruzi da ostane relevantna i učinkovita u poticanju pozitivnih promjena među mladima.

Kako Mario Žuliček ističe u svom intervjuu, „Veliko ograničenje po pitanju aktivnosti stvarao je i prostor u kojem je NUM djelovao, unutar Turističko kulturno informativnog centra. Zbog specifičnosti prostora i nerazumijevanja od strane vodstva TKIC-a (Turističko kulturno informativnog centra), velik dio aktivnosti nije mogao biti proveden na način na koji je to bilo zamišljeno. Prelaskom u novi prostor i taj aspekt se promijenio.“, nedavno postignuti napredak NUM-a uključuje i fizičko proširenje njenih aktivnosti. Iz prethodnog malog ureda smještenog u gradskim zgradama, Udruga je uspješno ostvarila korak naprijed useljnjem u vlastiti, samostalni prostor. Ovaj prostor se sada uspješno uspostavio kao svojevrsni centar za mlade, pružajući dodatne mogućnosti i resurse kako članovima Udruge, tako i široj lokalnoj zajednici. Novi samostalni prostor predstavlja značajan korak naprijed u radu Udruge. Osim što je udobna i inspirativna okolina za planiranje i organizaciju aktivnosti, ovaj centar za mlade postaje mjesto gdje se mladi mogu okupljati, učiti, razvijati vještine i sudjelovati u različitim kulturnim, edukativnim i zabavnim događanjima. Prostor također omogućuje Udruzi da svojim članovima i mladima općenito ponudi trajno dostupne resurse, kao što su knjige, računalna oprema, umjetnički materijali i druge potrepštine koje mogu potaknuti njihov rast i kreativnost. Ovaj korak prema posjedovanju vlastitog prostora dodatno naglašava angažman i stabilnost Udruge. Ona se sada može smatrati središnjim mjestom za sve mlade koji traže podršku, mentorstvo i različite mogućnosti za angažiranje. Samostalni prostor također povećava prepoznatljivost Udruge u zajednici, čineći je vidljivijom i pristupačnijom za sve one koji žele sudjelovati ili podržati njene aktivnosti. S obzirom na ove nove mogućnosti, Udruga je u mogućnosti bolje ispuniti svoju misiju i ciljeve, kako kroz projektne inicijative, tako i kroz neposredan utjecaj na svakodnevne živote mladih. Samostalni centar za mlade postaje simbolom rasta, razvoja i uspjeha organizacije, te izvorom inspiracije za mlade generacije koje žele aktivno sudjelovati u stvaranju pozitivnih promjena u društvu.

4.3. Mogućnosti i izazovi u radu

Mogućnosti za mlade unutar Nezavisne udruge mladih su raznolike i obogaćujuće. Zahvaljujući brojnim projektima unutar programa Erasmus+, mladi, kao i osobe koje rade s mladima imaju gotovo kontinuiranu priliku za sudjelovanje u međunarodnim razmjenama. Ovo iskustvo omogućuje im upoznavanje različitih kultura, stvaranje novih prijateljstava, te stjecanje znanja o različitim temama. Kroz volontiranje unutar udruge, mladi imaju priliku direktno se uključiti u vođenje organizacije. Osim što unaprjeđuju svoje komunikacijske vještine i vještine upravljanja događanjima, također proširuju svoje horizonte, upoznaju nove ljude i grade korisne mreže poznanstava. Intervjuirajući osnivača, kao i sadašnjeg člana NUM-a, sličnost u odgovorima vezanima uz mogućnosti koje su u NUM-u koristili uočljiva je, neovisno o vremenskom razmaku u kojem su bili aktivni. Kako ističu, članstvo i volontiranje u NUM-u pružilo im je kvalitetnu pripremu za profesionalni život. Citirajući Marija, vidljivo je kako je Nezavisna udruga mladih za mnoge članove predstavljala promjenu koja čini razliku: „Nezavisna udruga mladih je definitivno zaslužna za moj ljubav prema aktivizmu jer je u toj Udruzi snažno bilo istaknuto da se najmanjim koracima može napraviti promjena koja radi razliku za mnoge pojedince. Zbog rada na međunarodnim aktivnostima, stotinjak mladih imalo je priliku doživjeti iskustva na međunarodnoj i nacionalnoj razini koja bez NUM-a ne bi imalo priliku doživjeti. Velik je to broj za jedno malo mjesto. Velika dodana vrijednost je što je većina tih ljudi razvila stavove koji promiču toleranciju, uvažavanje, prihvaćaju različitosti... Upravo to smatram najvećim uspjehom. Uključenost u NUM definitivno je naglasila da se uloženo vrijeme može višestruko vratiti u budućnosti.“

S druge strane, izazovi s kojima se susreće Nezavisna udruga mladih oblikuju i obogaćuju profesionalni razvoj članova uključenih u rad Udruge. Kako ističu, jedan od najvećih izazova bio je suočavanje s COVID-19 krizom, baš kao i kod brojnih drugih organizacija. U vrijeme kada su se selili u novi prostor, ograničenja oko okupljanja predstavljala su veliku prepreku. To je zahtijevalo prilagodljivost i inovativnost, uz održavanje zakonskih regulativa, čime su stvorili osnovu za buduće slične situacije. Također, pandemija je prouzročila odgode projekata, što je bio izazov ne samo za njih, već i za mnoge druge organizacije. Nakon što se situacija poboljšala, suočili su se s izazovom privlačenja sudionika za projekte, budući da je konkurencija na tržištu događanja postala izrazito velika. Ti izazovi, iako zahtjevni, dodaju vrijednost iskustvu i razvoju članova Udruge. Sposobnost suočavanja s nepredviđenim kriznim situacijama, kao što je pandemija, pokazuje njihovu spremnost za prilagodbu i inovaciju. Konkurencija u privlačenju sudionika za projekte potiče razvoj kreativnih strategija i učinkovitu promociju, čime jačaju svoje vještine u području marketinga i komunikacija. [11]

5. Jailhouse festival

Jailhouse festival, kao jedna od glavnih i najdugovječnijih aktivnosti Nezavisne udruge mladih, održavajući se već u dvanaestom izdanju, izrastao je u kulturnu i društvenu inicijativu koja ima značajan utjecaj unutar Lepoglave i okolnih regija. Isključivo organiziran od strane volontera, ovaj događaj predstavlja priču o kreativnosti, angažmanu mladih i njihovom nastojanju da unaprijede kulturnu i društvenu scenu svojeg grada. Festival, smješten u centru Lepoglave, ostavlja dubok i pozitivan trag u lokalnoj zajednici. On pruža mogućnost mladima da tijekom ljetnih mjeseci iskoriste svoje slobodno vrijeme na sadržajne načine. Ovo manifestira je snažan kontrast u odnosu na prethodne godine, kada je nedostatak kulturnih, zabavnih i sportskih događanja stvarao praznine u ljetnoj ponudi za mlade. Izvorno pokrenut kako bi odgovorio na tu prazninu, Jailhouse festival izrastao je u sveobuhvatan događaj koji privlači pažnju i sudjelovanje različitih društvenih skupina. Ovaj festival je ne samo događaj s izuzetno širokim rasponom aktivnosti, već i primjer suštinskog doprinosa mladih u kreiranju kulturnih i društvenih sadržaja. Njegova prisutnost ne samo da osnažuje lokalnu mladost, već obogaćuje i širi kulturnu sliku Lepoglave.

Pristup Jailhouse festivala, koji je temeljen na volonterskom radu, svjedoči o dubokom entuzijazmu i predanosti mladih koji su od početka prepoznali potrebu za ovakvom inicijativom. Oko trideset volontera svake godine aktivno sudjeluje u organizaciji festivala, donoseći svoju kreativnost, organizacijske vještine i energiju u svaki segment događanja. Volonterski pristup dodaje festivalskom doživljaju autentičnost i iskrenost, koje često izmiču komercijalnim događanjima. Važno je istaknuti da Jailhouse festival nije samo događaj većeg opsega koji privlači posjetitelje izvan grada, već predstavlja lokalnu reakciju na potrebe zajednice. Ovaj festival, financijski podržan od strane grada Lepoglave, te uz potporu brojnih donatora i medijskih partnera, svjedoči o važnosti lokalnog zajedničkog duha i sinergije koja se rađa iz kreativnog spoja mladih entuzijasta i institucija koje prepoznaju njihovu vrijednost. Jailhouse festival svakako predstavlja primjer uspješne kulturne i društvene inicijative. Njegova izuzetno pozitivna reakcija u lokalnoj sredini, podržana entuzijazmom mladih volontera, potvrđuje njegovu ključnu ulogu u stvaranju pozitivnih promjena u kulturnom i društvenom suživotu Lepoglave.

5.1. Početak i evolucija

Jailhouse festival, nekada poznat kao MagNUM, proslavljeni je događaj koji se izrodio iz jedne mladenačke inicijative i evoluirao u značajan kulturni fenomen unutar Lepoglave i okolnih područja. MagNUM je prvi put ugledao svjetlo dana 2008. godine, kao odgovor na praznine u kulturnoj i društvenoj ponudi Lepoglave tijekom ljetnih mjeseci. Kako ističe Hrvoje: „Do početaka Jailhouse festivala, tadašnjeg MagNUM-a, došlo je spontano, kao i većina dobrih stvari koje smo radili. NUM je osnovan iste godine, ali tri mjeseca ranije, od kada je Generalna skupština UN-a odredila kako će 12. kolovoz biti dan kada svijet slavi Dan mladih. Nekako nas je taj Dan mladih toliko kopkao da smo htjeli organizirati praznik mladih u tom periodu i sve što radimo kroz godinu prikazati na tom festivalu mladih. Festivali su tada postajali sve značajnije manifestacije pa smo i mi nekako htjeli dati obol tome da i Lepoglava i cijeli naš kraj ima drukčiji festival – Festival mladih, aktivizma i volontiranja.“ Nakon dva izdanja pod ovim imenom, dogodila se preobrazba. Ime je promijenjeno jer je više organizacija bilo uključeno u provedbu aktivnosti u sklopu Festivala, a MagNUM je isticao samo ime Nezavisne udruge mladih. Njegovo novo ime, Jailhouse festival, oslikavalo je suštinsku promjenu – širenje participacije i osnaživanje suradnje. Kroz novo ime, festival je želio jasno komunicirati svoju otvorenost svima, uključujući i različite organizacije koje su se pridružile njegovoj provedbi. Također, poveznica s lokalnim zatvorom u Lepoglavi pridonijela je povećanoj prepoznatljivosti festivala. U svojim počecima, Jailhouse festival okupljao je različite organizacije iz Lepoglave, čije su aktivnosti obogatile festivalski program. Međutim, s vremenom je ova dinamika evoluirala. Nedostatak resursa i volontera u drugim organizacijama postao je prepreka za njihovo aktivno sudjelovanje u provedbi festivala. Taj razvojni korak je doveo do transformacije festivala iz projekta u kojem sudjeluje više aktera u događaj koji se usmjerio na Nezavisnu udruhu mladih kao glavnu izvedbenu snagu. Osim promjene u strukturi provedbe, Jailhouse festival je iskusio transformaciju u trajanju. U svojim ranim fazama, festival je bio dugačak čak 30 dana, nudeći svakodnevne aktivnosti tijekom ljeta. No, ovakav obim postao je izazovan zbog financijskih i organizacijskih razloga te smanjene posjećenosti kako su se dani odmicali. Kroz godine, festival se skraćivao kako bi se održala visoka kvaliteta događanja te očuvalo zanimanje publike. Danas trajanje Jailhouse festivala varira između 5 do 7 dana, pružajući koncentrirano iskustvo koje privlači posjetitelje iz Lepoglave i šire. Bitna karakteristika Jailhouse festivala je otvoren pristup događanjima. Prva izdanja MagNUM-a bila su otvorena i besplatna, te je takva filozofija prenesena i na Jailhouse festival. Cilj festivala nije ostvarivanje profita, već pružanje kulturnih i društvenih sadržaja mladima iz Lepoglave i šireg

područja. Ova transparentnost omogućila je festivalu da se približi mladima koji često nisu mogli sudjelovati u drugim komercijalnim događanjima.

Unatoč uspješnoj evoluciji, Jailhouse festival je doživio izazov u obliku pandemije COVID-19. Festival je bio otkazan 2020. i 2021. godine, ali to nije pokolebalo volju mladih organizatora. Nakon dvogodišnjeg prekida, festival se vratio 2022. godine s obnovljenom snagom i rekordnom posjećenošću svake aktivnosti. U organizaciju festivala te je godine unesen i rekordan broj volonterskih sati, što organizatori vjeruju da je bilo presudno rekordnom broju posjetitelja. Ova činjenica oslikava upornost i vitalnost inicijative koja je proistekla iz mladalačkog entuzijazma i postala integralnim dijelom kulturnog imidža Lepoglave.

Slika 1: Počeci MagNUM festivala, 2008. godina

Slika 2: Počeci Jailhouse festivala, 2013. godina

5.2. Trenutno stanje

Nakon dvogodišnje pauze izazvane globalnom pandemijskom krizom i povratničkog festivala, Jailhouse festival, značajan kulturni događaj u srcu Lepoglave, vratio se u svojem 12. izdanju sa svježom energijom, inovacijama i obiljem sadržaja. Kroz povijest je evoluirao iz skromnih početaka, usklađujući se s izazovima i mijenjajući se prema potrebama svoje publike. Priprema samog festivala ovaj je put započela već u veljači 2023. godine, kada su organizatori počeli s planiranjem i organizacijom kako bi osigurali nezaboravno iskustvo za svoje posjetitelje. Ovo izdanje je imalo posebnu težinu jer je okupilo oko 50 predanih lokalnih, ali i međunarodnih volontera koji su utrošili gotovo 1000 volonterskih sati kako bi osigurali nesmetano izvođenje festivala. Provedba festivala, koja je trajala 7 dana, donijela je obilje raznolikih aktivnosti za posjetitelje. Svojom raznolikošću i kvalitetom, festival je uspio privući više od 5000 posjetitelja, pružajući im nezaboravan doživljaj kroz više od 25 različitih aktivnosti. Glazba, umjetnost, zabava i kulturni sadržaji činili su srž ovogodišnjeg Jailhouse festivala. Veliki naglasak stavljen je i na umjetnike, ovogodišnjih čak sedam hrvatskih izvođača, uključujući kako lokalne talente, tako i prepoznatljiva imena kao što su Colonija, Vlatko Štampar i Kerekesh Teater. Njihova prisutnost na festivalu dodala je dubinu i raznolikost programu te privukla širok spektar publike.

5.3. Event management festivala

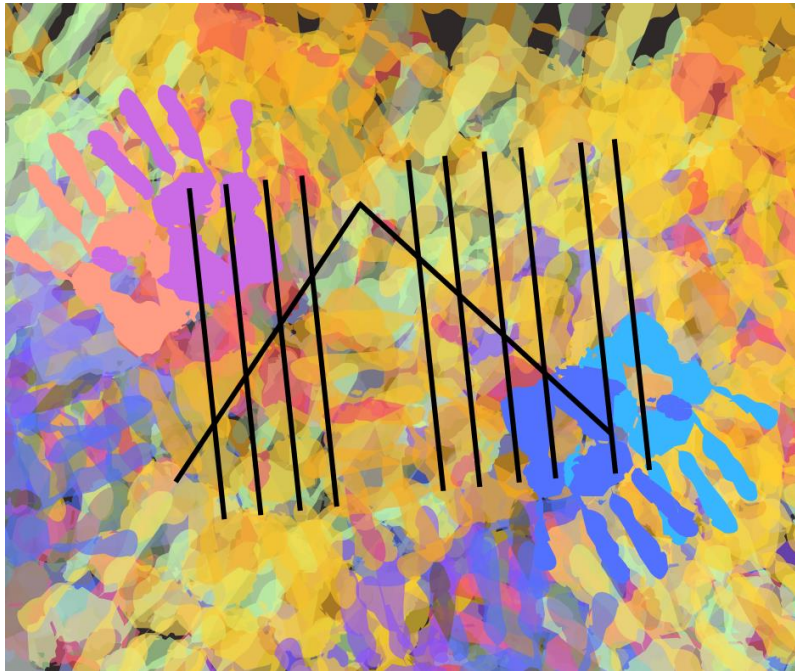
Jailhouse festival je godišnji događaj koji zahtijeva temeljno planiranje i organizaciju kako bi se osiguralo uspješno izvođenje. Početkom godine, organizatori prvo biraju datume festivala,

pažljivo uspoređujući ih s datumima drugih festivala u okolici poput Špancirfesta, Porcijunkolova, Dana športa na Višnjici i Dana Grada Ivanca. Cilj je izbjeći preklapanje s drugim događanjima kako bi se smanjila konkurencija i privukla ciljana skupina posjetitelja.

Svake godine, osim odabira datuma, mijenja se i cjelokupni vizualni identitet festivala. Ovaj proces obuhvaća izradu novog logotipa festivala, odabir boja koje će se koristiti u dizajnu promotivnih materijala, kreiranje motiva i odabir tipografije. Logotip se tako značajno mijenjao kroz godine, tako je na primjer, logotip koji je prikazivao lokot, kao simbol zatvora, zamijenio ovogodišnji logotip festivala koji prikazuje riječ "Jail" sažetu u nekoliko linija, simbolizirajući zatvorske zidove i način na koji zatvorenici bilježe dane koje zatvorenici provode u zatvoru. Linija je dvanaest, a one simboliziraju izdanje ovogodišnjeg festivala. Uz to, logotip kombinira ove linije kako bi stvorio oblik kuće, koji označava "house" dio imena festivala. Motivi logotipa pozicionirani su na šarenoj pozadini koju čine ilustracije otisaka ruku u raznim veličinama i bojama. Te ruke označavaju volontere koji svake godine daju neizmjeran doprinos festivalu, zajedništvo, inkluzivnost i različitost, ali i jednakost, što su glavne karakteristike festivala. Također, važan dio vizualnog identiteta čini i slogan koji glasi „Osjeti slobodu!“, a koji također podsjeća na zatvor koji je svojevrsan brand ovog festivala.

Slika 3: Logotip festivala 2016. godine

Slika 4: Logotip Jailhouse festivala 2023, godine

Završetkom prethodne godine organizatori počinju tražiti sponzore i medijske pokrovitelje festivala. Molbe za sponzorstva šalju se početkom studenog kako bi sponzori mogli uvrstiti festival u svoje budžete za iduću godinu. Sponzori se biraju iz različitih tvrtka i poduzeća u okolici, tražeći različite financijske iznose ili usluge u zamjenu za promociju na festivalu. Također, organizatori obećavaju promociju sponzora putem društvenih mreža, isticanje logotipa na službenim plakatima i letcima te vidljivost putem isticanja njihovih bilboarda i banera na festivalu.

Dva tjedna prije festivala, organizatori postavljaju bilboarde na strateškim lokacijama kako bi privukli pažnju lokalnih građana. Jedan od tih bilboarda se nalazi na izlazu iz grada Ivanca, na putu prema Varaždinu, čime se osigurava da ga vide svi građani koji putuju na posao ili obavljaju veće nabavke u Ivancu, obzirom da se nalazi pored većeg trgovačkog centra. Osim toga, billboard se postavlja i u Lepoglavi, na prometnici prema Zagrebu, gdje ga također primjećuju mnogi građani koji dnevno migriraju u Zagreb radi posla ili drugih razloga. Dizajn bilboarda je jednostavan i naglašava osnovne informacije poput imena festivala, datuma i mjesta održavanja. Ovakav jednostavan dizajn cilja na brzo privlačenje pažnje vozača i prolaznika, čineći informacije o festivalu lako čitljivima i prepoznatljivima.

Tjedan dana prije festivala, organizatori šire informacije o programu festivala putem plakata veličine B2 u Lepoglavi i širem okruženju, pa čak i u Varaždinu koji je centar županije u kojoj se

festival održava. Ovi plakati se postavljaju na sve dostupne oglasne ploče i u kafićima koji dozvoljavaju plakatiranje. Osim plakata, A5 letci s programom festivala se ostavljaju u kafićima i često se stavljaju na stolove kako bi ih posjetitelji mogli pregledavati prilikom posjeta. Ova lokalna promocija je dugogodišnja praksa koju građani prepoznaju i naviknuti su na nju.

Osim tradicionalnih metoda promocije, Jailhouse festival primjenjuje i gerila marketing. Gerila marketing je nekonvencionalni pristup promociji koji se često temelji na kreativnosti i iznenađenju. Organizatori koriste atraktivno ime festivala te provode akcije poput lijepljenja naljepnica s natpisom "zatvor je bliže nego što misliš" ili oblačenja volontera u kostime zatvorenika i njihovu šetnju po gradu. Nakon takvih šetnji, volonteri bi se vraćali na iste lokacije i dijelili letke festivala, potičući građane da prisustvuju Jailhouse festivalu. Ova vrsta promocije izaziva znatizeljnu i razgovor u zajednici, što dodatno doprinosi prepoznatljivosti festivala.

Slika 5: Primjer Gerila marketinga festivala

Organizatori Jailhouse festivala koriste različite kanale za promociju, uključujući kanale svojih sponzora, medijskih pokrovitelja i izvođača kako bi maksimalno proširili vijest o festivalu. Izvođači festivala igraju ključnu ulogu u promociji događaja. Svaki izvođač najavljuje svoj nastup na vlastitim društvenim mrežama, što rezultira širenjem informacija među njihovom publikom. Dijeljenje najava izvođača stvara buzz oko festivala i potiče njihovu publiku da sudjeluje i podržava događaj. Ovo je odličan primjer suradnje između festivala i izvođača kako bi se postigla zajednička promocija. Također, festival ima podršku brojnih sponzora koji vole istaknuti svoju

podršku Jailhouse festivalu. Sponzori često dijele najave festivala na svojim društvenim mrežama, čime šire svijest o događaju među svojim klijentima i zajednicom. Ovakva suradnja koristi i sponzorima, jer ih povezuje s pozitivnim i popularnim događajem. Medijski pokrovitelji igraju ključnu ulogu u širenju informacija o festivalu izvan društvenih mreža. Ovi pokrovitelji uključuju lokalne i nacionalne radio postaje, regionalne portale i vijesti, televizije poput Varaždinske televizije i Hrvatske radiotelevizije. Ovaj oblik promocije omogućuje festivalu da dosegne različite dobne skupine i širu publiku koja možda nije prisutna na društvenim mrežama. Osim toga, organizatori često daju intervjuje u novinama, gostuju na radiju i televiziji, što dodatno povećava vidljivost festivala. Kostimi zatvorenika koje organizatori koriste tijekom medijskih pojava pomažu održati tematsku konzistentnost festivala i dodatno privlače pažnju medija i gledatelja. Ovakvi kreativni pristupi promociji često ostavljaju snažan dojam i pomažu festivalu da se istakne u masi drugih događanja. Tako je na primjer, ovogodišnja tema festivala bila traper, pa su se organizatori u svim medijskim priopćenjima pojavljivali u traperu, simbolizirajući tako praksu koja je u Lepoglavi svima dobro znana, a to je da lepoglavski zatvorenici nose isključivo traper.

Slika 6: Gostovanje na nacionalnoj televiziji u svrhu promocije festivala 2023. godine

Za postizanje šire promocije festivala i stvaranje prepoznatljivog vizualnog identiteta tijekom priprema i samog događaja, organizatori su uveli praksu nošenja majica s grafičkim identitetom festivala od strane volontera i organizatora. Ova strategija ima značajne prednosti za uspješnu promociju i prepoznavanje festivala u masi. Prvo, majice s logotipom i vizualnim elementima festivala čine volontere i organizatore lako identificiranim u gužvi tijekom priprema i samog festivala. Ovo olakšava koordinaciju i komunikaciju unutar timova, s obzirom da je članovima

lako uočiti svoje kolege i koordinatora. Drugo, nošenje tih majica omogućava volonterima da postanu "živi plakat" festivala. Posjetitelji i prolaznici brzo će prepoznati ekipu festivala i lakše pristupiti s pitanjima, traženjem informacija ili izražavanjem podrške. To pomaže u izgradnji pozitivnog dojma o festivalu i potiče interakciju s lokalnom zajednicom. Svaki volonter također nosi osobnu akreditaciju s vlastitim imenom i prezimenom, što dodatno pridonosi dojmu bliskosti i dostupnosti prema posjetiteljima. Ova praksa omogućava posjetiteljima da se osjećaju dobrodošlima i sigurnima te da se s lakoćom obrate volonterima ako imaju pitanja, trebaju informacije ili žele saznati više o festivalu. Kroz ovu praksu, organizatori su uspješno proširili promociju festivala izvan digitalnih medija i plakata te stvorili živopisnu prisutnost festivala u stvarnom svijetu. Majice s vizualnim identitetom postale su prepoznatljiv znak festivala te su doprinijele jačanju povezanosti između organizatora, volontera i posjetitelja, što je ključno za uspješan događaj i njegovu promociju.

Slika 7: Primjer dizajna majice za volontere

5.4. Komunikacijski kanali festivala

Društvene mreže igraju ključnu ulogu u promociji Jailhouse festivala. Festival ima aktivnu Facebook stranicu s 2300 pratitelja te Instagram profil koji broji 430 pratitelja, pri čemu oba profila redovito ažuriraju svoj sadržaj, a broj pratitelja na tim profilima svakodnevno raste.

Godišnji ciklus promocije obično započinje s prvim objavama koje najavljuju ponovno održavanje festivala, ističući datume održavanja. Nakon toga, uslijede najave svih aktivnosti koje su oblikovane u obliku pisama iz zatvora, odnosno, koncepta objava u kojima se „zatvorenik“ obraća publici te ih poziva na posjet Jailhouse festivala, odnosno da „osjete slobodu“ što je povezano sa samim sloganom festivala. Ovaj kreativni pristup privukao je pažnju i postao prepoznatljivost festivala. Ove najave objavljuju se redovito i svakodnevno, počevši dva mjeseca prije samog festivala, a dva tjedna prije pojačava se tempo objava na dva puta dnevno kako bi se postigao željeni stupanj vidljivosti među ciljanim skupinama. Jedno od ključnih saznanja dobivenih iz analize podataka je da video najave privlače više lajkova i pregleda od slikovnih objava. Stoga se izvođači festivala potiču da snime video najave koje se koriste u svrhu promocije. Osim toga, svaka objava, najava i video najava šalje se i na mail adrese raznih medijskih pokrovitelja festivala, koji ih zatim objavljuju u svojim medijskim prostorima.

Značajna inovacija u promociji festivala bila je uvođenje koncepta "pisma iz zatvora". Koncept pisma uveden je prije dvije godine, dok su se prije toga pisale obične informativne objave, koje su pratitelje obavještavale o održavanju pojedinog događaja. Ovaj kreativan pristup promociji postao je izrazito prihvaćen i prepoznatljiv. Osim ovakvog tipa objava, svaku najavu aktivnosti prati vizualni dizajn/plakat, na kojem je naznačeno vrijeme i mjesto održavanja, logotip organizatora i eventualnih partnera te vizualni identitet festivala.

Slika 8: Primjer dizajna za najavu aktivnosti na Facebook stranici festivala

Osim promocije na društvenim mrežama, festival se promovira i putem tradicionalnih medija i osobnih nastupa organizatora. Intervjui, gostovanja na radiju i televiziji te nastupi u kostimima zatvorenika dodatno šire svijest o festivalu među različitim generacijama publike. Web stranica festivala igra ključnu ulogu u pružanju detaljnih informacija posjetiteljima, izvođačima i potencijalnim sponzorima. Iako ne objavljuje redovite novosti, web stranica služi kao centralno mjesto gdje posjetitelji mogu pronaći sve potrebne informacije o festivalu. Na web stranici posjetitelji mogu pronaći presjek programa, koji im omogućuje da unaprijed planiraju svoje aktivnosti tijekom festivala. Osim toga, dostupne su informacije o svakom izvođaču, što pomaže posjetiteljima da se bolje upoznaju s umjetnicima koji će nastupati na festivalu. Također, web stranica sadrži informacije o sponzorima festivala, čime se ističe njihova podrška i omogućuje im vidljivost među posjetiteljima. Ovo je važan element u održavanju dugoročnih odnosa s partnerima i sponzorima festivala. Ona služi kao trajni resurs koji posjetitelji mogu koristiti prije, tijekom i nakon festivala kako bi pristupili svim relevantnim informacijama. Osim toga, olakšava komunikaciju između organizatora i publike te pruža jednostavan način za istraživanje i upoznavanje s programom i izvođačima.

Tijekom samog festivala, aktivnost na društvenim mrežama postaje ključna za održavanje interesa i angažmana publike. Organizatori redovito objavljuju najave aktivnosti kako bi posjetitelje informirali o programu i potaknuli ih na sudjelovanje prije samog događaja. Ovo stvara uzbuđenje i očekivanje među publikom, te povećava anticipaciju. Nadalje, tijekom festivala, organizatori redovito dijele Instagram i Facebook priče (*Stories*) kako bi trenutno dokumentirali događanja i atmosferu. Ovo omogućava pratiteljima na društvenim mrežama da u stvarnom vremenu dožive festival, budući da mogu vidjeti što se trenutno dešava na različitim aktivnostima i lokacijama. Fotografije i videozapisi sa samog festivala doprinose stvaranju emocionalne veze između publike i događaja. Nakon svakog festivalskog dana, objavljuju se detaljni izvještaji sa svim aktivnostima koje su se održale tog dana, obogaćeni mnogobrojnim fotografijama. Ovo pruža posjetiteljima potpuni pregled svih dešavanja i omogućava im da ostanu informirani o svemu što se događa na festivalu. Osim toga, takvi izvještaji šalju se i medijskim partnerima svako jutro kako bi festival bio obuhvaćen i medijski, što dodatno povećava vidljivost događaja.

Interna komunikacija među organizatorima festivala ključna je za uspješno upravljanje događajem. Za ovu svrhu, koriste se tri digitalne platforme: Trello, Slack i WhatsApp.

Trello igra važnu ulogu u organizaciji zadataka. Ova platforma omogućuje stvaranje *To-do* lista, što olakšava praćenje i delegiranje zadataka unutar tima. Organizatori mogu precizno pratiti što treba obaviti i osigurati da ništa ne ostane zaboravljeno. Trello također čuva povijest zadataka, što olakšava rekapitulaciju i planiranje za iduće godine.

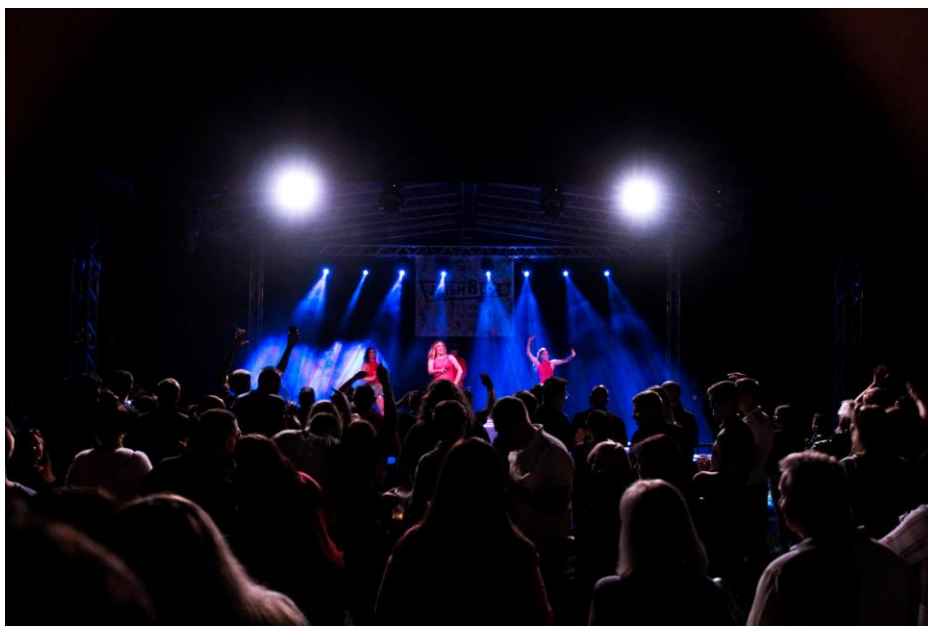
Slack je komunikacijski kanal koji pruža strukturu i organiziranost komunikacije. Različiti tematski kanali unutar jednog kanala omogućuju jasnu i usmjerenu komunikaciju, dok komentiranje poruka omogućuje praćenje razgovora i detalja. Ovo je iznimno korisno za očuvanje povijesti komunikacije i zadataka.

WhatsApp se koristi za brzu i neposrednu komunikaciju. Pomaže u trenutnom dogovaranju oko hitnih tema i pruža brz način za koordinaciju volontera. Kreiranje grupe volontera na WhatsApp-u omogućuje brzo obavještanje i dogovaranje oko rasporeda volontiranja, a također pospješuje neformalnu komunikaciju među članovima tima i njihovo zbližavanje.

Ove digitalne platforme zajedno čine temelj za učinkovitu internu komunikaciju među organizatorima festivala, što pomaže u usklađivanju zadataka, komunikaciji i suradnji unutar tima te osigurava da festival teče glatko i uspješno svake godine.

5.5. Budućnost Jailhouse festivala

Jedan od ključnih elemenata koji je izdvojio Jailhouse festival od drugih događanja bila je njegova međunarodna dimenzija. Osim standardnog programa, festival je pozadinski bio domaćin i projektu razmjene mladih u sklopu Erasmus+ programa. Mladi iz Hrvatske, Malte, Poljske i Turske ove su godine, kroz projektne aktivnosti, osim sudjelovanja na projektu imali prilike sudjelovati i na Jailhouse festivalu. Ovaj projekt dodao je globalnu perspektivu festivalu, potičući interkulturalno razumijevanje i jačanje veza među mladima. Tema razmjene mladih bila je aktivno građanstvo, pa su tako sudionici projekta, u jutarnjim satima sudjelovali na projektnim aktivnostima, upijajući teorijska znanja, dok su u popodnevним satima svoje znanje primjenjivali volontirajući na festivalu. Svakako, sudionici su imali priliku i sami pripremiti nekoliko aktivnosti što je uvelike utjecalo na građane malenog gradića kao što je Lepoglava, koji su, neki i po prvi puta, imali priliku vidjeti kakve se aktivnosti provode u drugim europskim državama, te imati direktnu interakciju sa sudionicima iz stranih zemalja. Svejedno, treba napomenuti da je broj posjetitelja ove godine bio značajno manji u odnosu na prethodno izdanje festivala. Organizatori procjenjuju da je prošlogodišnji festival privukao znatno više ljudi jer je bio prvi nakon zastoja uzrokovanog pandemijom. Ljudi su se tada željeli vratiti uobičajenim aktivnostima i sadržajima, dok se ove godine ovakvi festivali doživljavaju kao "normalni". Ovogodišnja posjećenost festivala slična je onoj 2019. godine, odnosno zadnjem festivalu prije pandemijske pauze. Ipak, činjenica da je Jailhouse festival i dalje uspio privući značajan broj posjetitelja i stvoriti bogat program govori o njegovoj postojanoj atraktivnosti i relevantnosti u lokalnoj i široj zajednici.

Slika 9: 12. izdanje Jailhouse festivala, 2023. godina

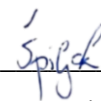
Jailhouse festival ne stoji mirno u sadašnjosti; umjesto toga, snažno se usmjerava prema budućnosti s vizijom koja sjedinjuje njegove korijene s međunarodnom dimenzijom. Spajanje dviju najvažnijih grana Nezavisne udruge mladih, međunarodnih projekata unutar Erasmus+ programa i Jailhouse festivala, predstavlja logičan korak prema budućem razvoju. Upravo je ta integracija oblikovala novi smjer festivala. Ovogodišnje izdanje Jailhouse festivala demonstriralo je nevjerojatan doprinos međunarodnih volontera. Njihova prisutnost nije samo obogatila program festivala, već je i utjecala na lokalnu zajednicu, unoseći europske vrijednosti i otvarajući dijalog o različitim kulturama. Ovaj spoj lokalnih i međunarodnih elemenata pruža mogućnost zajedničkog rasta i suradnje. Međunarodni volonteri, koji su dali svoje dragocjeno vrijeme i energiju za ovogodišnji festival, imali su priliku dublje uroniti u organizaciju i izvedbu događanja. Sudjelovanje u Jailhouse festivalu omogućilo im je stvaranje bliskih veza s organizatorima, izvođačima i lokalnim volonterima. Oni su pružili ne samo svoj doprinos, već su se i sami osjećali inspirirano i obogaćeno iskustvom volontiranja na festivalu. Ova međunarodna dimenzija ima potencijal transformirati festival u ključnog igrača ne samo na lokalnoj, već i na globalnoj razini. Jailhouse festival postaje platforma koja povezuje mlade iz različitih dijelova svijeta i potiče dijeljenje iskustava, ideja i vrijednosti. Buduće razmjene međunarodnih volontera, uklopljene u okvir Jailhouse festivala, ne samo da će povećati vidljivost festivala diljem Europe, već će i širiti njegovu svrhu - promicanje aktivnog građanstva, kulture i zajedništva. Osim što otvara nove horizonte za međunarodne sudionike, ovakva interakcija sa stranim volonterima potiče lokalnu zajednicu na učlanjivanje i sudjelovanje u projektima NUM-a. Upoznavanje s europskim vrijednostima putem međunarodnih volontera može inspirirati domaće mlade da se aktiviraju i doprinesu svojoj zajednici na sličan način. Kroz takvu međusobnu podršku, NUM će rasti ne samo u broju članova, već i u svom utjecaju i raznolikosti projekata. Kroz održavanje međunarodnih razmjena unutar Jailhouse festivala, festival se usmjerava prema internacionalizaciji i postaje privlačan ne samo lokalnim posjetiteljima, već i široj međunarodnoj javnosti. Ova inovacija nije samo korak naprijed za festival, već i za čitavu zajednicu. Zasnovana na zajedništvu, razmjeni iskustava i promociji aktivizma, budućnost Jailhouse festivala čini se svijetlom i inspirativnom. Povoljna situacija stvorena održanom razmjenom prilika je za dodatne iskorake jer predugo stajanje na mjestu utječe na pad motivacije i posljedično pad kvalitete. Pametnim strateškim planiranjem NUM može ispuniti svoju viziju i postati prepoznatljiv centar za mlade koji pruža kvalitetu, potporu i inspiraciju, a Jailhouse festival igra ključnu ulogu u njenom ostvarenju.

6. Zaključak

Udruge mladih i za mlade modeli su organizacija civilnog društva koji se primarno bave temama od interesa za mlade, kapacitiranjem ove skupine i pružanjem raznih mogućnosti namijenjenim upravo njima, kroz brojne aktivnosti koje organiziraju u zajednici. Event management, kao ključan aspekt aktivnosti udruga mladih i za mlade, omogućuje organizaciju različitih događanja i projekata koji obogaćuju iskustva mladih. Event management možemo definirati kao proces planiranja, organiziranja, provedbe i evaluacije događanja ili aktivnosti, osiguravajući njihov uspješan i učinkovit tijek. Organizatori i sudionici ovih udruga često se suočavaju s izazovima, uključujući organizacijske, financijske i izazove uzrokovane nepredvidivim čimbenicima, poput COVID-19 krize. To potiče razvoj kriznog menadžmenta i sposobnosti organiziranja aktivnosti u nepredvidivim situacijama.

Jedan od konkretnih primjera aktivnosti mladih je Jailhouse festival, kojeg organizira Nezavisna udruga mladih iz Lepoglave. Festival, kao manifestacija koja privlači tisuće posjetitelja, zahtijeva pažljivo planiranje i provedbu, što predstavlja primjer event managementa u praksi.

Nakon pažljive i detaljne analize organizacijskog tijeka aktivnosti, kao i procesa promocije i komunikacije festivala, s ciljem unaprjeđenja ove manifestacije, smatram da je ključno namijeniti određeni budžet za plaćenu promociju na društvenim mrežama, posebno u sferi ciljanih reklama, kako bi se povećala vidljivost festivala. Također, obzirom na nepostojanje festivala na popularnim društvenim mrežama kao što je TikTok, festivalu je otežan dolazak do šire publike, koja bi kroz nekoliko godina mogla postati ciljana skupina, a koju treba početi targetirati prije trenutka prelaska. Nadalje, tendencija festivala da se probije međunarodno planska je i strateška, a međunarodnu promociju dodatno bi olakšao prijevod službene web stranice, koja je trenutno dostupna samo na hrvatskom jeziku, a koja pruža pregled svih relevantnih informacija potrebnih posjetiteljima. Obzirom da su sponzori trenutno birani na temelju geografske blizine, ciljano traženje sponzora koji su povezani s tematikom festivala i istraživanje mogućnosti sponzorstva u susjednim i drugim europskim zemljama osiguralo bi održivost festivala na dugoročnoj razini kao i poboljšalo vidljivost u susjednim i državama šireg europskog područja. Uz sve navedeno, važno je naglasiti da smatram da ovo nije samo ostvarivo, već i nužno za rast i razvoj festivala, kao i za njegovo međunarodno širenje.

(vlastoručni potpis)

U Varaždinu, 13.09.2023.

7. Literatura

- 1 V. R. Hrvatske, »Zakon o Udrugama NN 74/14, 70/17, 98/19, 151/22,« 01 Siječanj 2023. [Mrežno]. Available: <https://www.zakon.hr/z/64/Zakon-o-udrugama>. [Pokušaj pristupa 25 kolovoz 2023].
- 2 GONG, »GONG.hr,« 25 svibanj 2021. [Mrežno]. Available: <https://gong.hr/2021/05/25/sto-je-i-kako-djeluje-civilno-drustvo/>. [Pokušaj pristupa 31 Kolovoz 2023].
- 3 M. Kovačić i B. Čulim, »Teorija i praksa rada s mladima: Prilog razumijevanju rada s mladima u hrvatskom kontekstu,« 2015. [Mrežno]. Available: https://www.mmh.hr/uploads/publication/pdf/33/Teorija_i_praksa_rada_s_mladima_-_Prilog_razumijevanju_rada_s_mladima_u_Hrvatskom_kontekstu.pdf. [Pokušaj pristupa 25 kolovoz 2023].
- 4 M. Kovačić, B. Čulum Ilić, V. Gambiroža Staković i B. Penić, *TEORIJA I PRAKSA - Prilog razumijevanju rada s mladima u RH 2.0.*, Zagreb: Mreža mladih Hrvatske, 2021.
- 5 V. Gambiroža Staković, J. Tukara Komljenović, I. Jagar, J. Stojanović i J. Bobić, »Melting pot u radu s mladima i kulturnim institucijama,« 2022.. [Mrežno]. Available: https://www.mmh.hr/uploads/publication/pdf/115/Melting_pot_u_radu_s_mladima_i_kulturnim_institucijama_MMH.pdf. [Pokušaj pristupa 25. Kolovoz 2023.].
- 6 D. Conway, »The Event Manager's Bible,« u *The Complete Guide to Planning and Organising a Voluntary or Public Event*, Robinson, 2009., p. 57.
- 7 J. K. E. A. N. W. Glenn Bowdin, » An Introduction,« u *Events Management*, Routledge, 2023., pp. 16-17.
- 8 J. T. K. Jovana Kepčija Pavlović, *MLADI I COVID-19: Utjecaj pandemije na mlade*, Zagreb: Mreža mladih Hrvatske , 2021.
- 9 N. u. mladih, »Statut Nezavisne udruge mladih,« 28 Prosinac 2018. [Mrežno]. Available: https://num.hr/wp-content/uploads/2022/03/NUM_Statut_2018.pdf. [Pokušaj pristupa 2023 Kolovoz 25].

- 10 N. u. mladih, »Strateški plan djelovanja 2021.-2023.«, 28. prosinac 2020. [Mrežno]. Available: <https://num.hr/wp-content/uploads/2022/03/NUM-strateski-plan-2021-2023.pdf>. [Pokušaj pristupa 25. kolovoza 2023].
- 11 Ž. Kešetović, »Problemi kriznog menadžmenta«, Ivan Toth, Velika Gorica, 2012.
- 1 P. Sikavica, Temelji menadžmenta, Zagreb: Školska knjiga, 2008.

2

Popis slika

Slika 1: Počeci MagNUM festivala, 2008. godina	16
Slika 2: Počeci Jailhouse festivala, 2013. godina	17
Slika 3: Logotip festivala 2016. godine	18
Slika 4: Logotip Jailhouse festivala 2023, godine	19
Slika 5: Primjer Gerila marketinga festivala	20
Slika 6: Gostovanje na nacionalnoj televiziji u svrhu promocije festivala 2023. godine.....	21
Slika 7: Primjer dizajna majice za volontere	22
Slika 8: Primjer dizajna za najavu aktivnosti na Facebook stranici festivala.....	24
Slika 9: 12. izdanje Jailhouse festivala, 2023. godina	26

Prilozi

Prilog 1: Opseg i izazovi rada s mladima u sferi event managmenta

Opseg i izazovi rada s mladima u sferi event managmenta

Tema ovog istraživanja je opseg i izazovi rada s mladima u sferi event managmenta aktivnosti mladih i za mlade, a istraživanje će se koristiti isključivo u svrhu pisanja završnog rada na temu "Analiza aktivnosti udruga mladih i za mlade na primjeru Jailhouse festivala".

Naziv organizacije *

Mreža udruga ZAGOR

Mjesto iz kojeg organizacija dolazi *

Zabok

Provedbom kojih aktivnosti se bavi Vaša organizacija?

- Erasmus + projekata
- Festivala
- Radionice
- Edukativnih predavanja
- Sportskih turnira
- Ostalo: _____

Koje su bili najveći izazovi s kojima ste se susreli u sferi event managementa svojih standardnih aktivnosti? *

2020. i 2021. godine bile su jednako izazovne, posebice zbog toga što je pandemija još uvijek bila na snazi, te se i dalje radila prilagodba aktivnosti sukladno mjerama i uvjetima uzrokovanih pandemijom COVID-19 virusa. Unatoč preprekama, sve aktivnosti su provedene uz dodatno ulaganje vremena i resursa. Većina aktivnosti prilagođena je online formatu te je njihova organizacija tražila dodatno jačanje kapaciteta djelatnika/ca i dužu pripremu aktivnosti. Zbog pandemije na neko je vrijeme bio zatvoren je Centar za mlade u kojem su se aktivnosti održavale te kojeg su koristile i druge organizacije za provedbu svojih aktivnosti. S obzirom na to kako se velik broj naših aktivnosti odvija na mjestima okupljanja većeg broja ljudi (škole, Centar za mlade, javne površine i slično) u jednom periodu nismo bili u mogućnosti provoditi većinu planiranih i predviđenih projektnih aktivnosti u obliku u kojem su predviđeni projektima zbog mjera zabrane okupljanja i organiziranja događaja. Neke je aktivnosti teško provesti online te je potrebno direktno sudjelovanje korisnika koje tada nije moguće. Pojedini mladi nemaju svu potrebnu tehnologiju za praćenje naših online aktivnosti što utječe i na broj naših korisnika a time i na ispunjavanje indikatora, posebice u provedbi projekata financiranih iz ESF-a. Izazovi s kojima smo se suočavali kao udruga su nemogućnost održavanja brojnih projektnih aktivnosti, osmišljavanje online sadržaja koje možemo ponuditi korisnicima i pritom korištenje isključivo besplatnih alata, komunikacija te dogovaranje održavanja aktivnosti nakon popuštanja mjera. Jedan od najvećih izazova s kojima smo se susretali jest uplata preostalih financijskih sredstava odnosno neizvjesnost da li će se ista i dogoditi ili će doći do smanjivanja financijske podrške.

Ovaj obrazac izrađen je unutar domene Sveučilište Sjever.

Google Obrasci

Opseg i izazovi rada s mladima u sferi event managementa

Tema ovog istraživanja je opseg i izazovi rada s mladima u sferi event managementa aktivnosti mladih i za mlade, a istraživanje će se koristiti isključivo u svrhu pisanja završnog rada na temu "Analiza aktivnosti udruga mladih i za mlade na primjeru Jailhouse festivala".

Naziv organizacije *

Udruga Amazonas

Mjesto iz kojeg organizacija dolazi *

Zagreb

Provedbom kojih aktivnosti se bavi Vaša organizacija?

Erasmus + projekata

Festivala

Radionice

Edukativnih predavanja

Sportskih turnira

Ostalo:

Koje su bili najveći izazovi s kojima ste se susreli u sferi event managementa svojih stanih aktivnosti? *

Osim što su, kao i svima, naše redovite radionice i treninzi ukinuti, u vrijeme COVIDa, odnosno lockdowna u Amazonasu su bila četiri volontera/ke Europskih snaga solidarnosti. Dakle, četiri male osobe, daleko od doma, zaključane u jednom stanu (dvije volonterke su čak bile iz Italije i Španjolske koje su bile u najgoroj COVID situaciji). Izazov je bio osmisliti aktivnosti da im zaokupimo vrijeme, da te stvari budu korisne i Amazonasu i zajednici te im osigurati psihološku pomoć. Posebice jer je istu generaciju par dana kasnije dočekao i potres u Zagrebu. Redovito smo imali Zoom sastanke, s psihologom su imali individualne i grupne refleksije/sastanke te smo inzistirali da svoje aktivnosti kao radionice stranih jezika i oni održavaju preko zooma te smo ih poticali da smišljaju online sadržaje. S obzirom da je taj projekt upravo zbog prilagodljivosti proglašen primjerom dobre prakse, rekla bih da smo uspjeli. A i volonteri/ke su uspješno završili godinu (uspjeli smo čak u lipnju imati i neki mini festivalčić). Također, gotovo sve redovne aktivnosti smo prebacili u online oblik te smo snimali različite treninge, tutorijale i održavali zoom radionice. Tako da sa samim aktivnostima nismo imali puno izazova. Zapravo je najizazovnije razdoblje bio sam kraj COVIDa, jesen/proljeće 2021/22. Kako je u COVID krizi sve stalo, tako su i natječaji kao i rezultati istih kasnili, a i postojeći odgođeni projekti su se morali provesti (npr. ERASMUS+) pa je to razdoblje bilo malo kaotično i izazovno. Srećom, Amazonas ima nešto sredstava na razini godine iz samofinanciranja pa ta rupa nije dovela u pitanje našu stabilnost, radna mjesta i plaće ali vjerujemo da drugim udrugama nije bilo lako. A ne bi bilo ni nama da je malo dulje potrajala takva situacija.

Ovaj obrazac izrađen je unutar domene Sveučilište Sjever.

Google Obrasci

Opseg i izazovi rada s mladima u sferi event managementa

Tema ovog istraživanja je opseg i izazovi rada s mladima u sferi event managementa aktivnosti mladih i za mlade, a istraživanje će se koristiti isključivo u svrhu pisanja završnog rada na temu "Analiza aktivnosti udruga mladih i za mlade na primjeru Jailhouse festivala".

Naziv organizacije *

Udruga LUMEN

Mjesto iz kojeg organizacija dolazi *

Ludbreg

Provedbom kojih aktivnosti se bavi Vaša organizacija?

Erasmus + projekata

Festivala

Radionice

Edukativnih predavanja

Sportskih turnira

Ostalo:

Koje su bili najveći izazovi s kojima ste se susreli u sferi event managementa svojih standardnih aktivnosti? *

S obzirom da je većina projekata kroz koje se udruga financira u sklopu mobilnosti ERASMUS+ programa, većinu predviđenih aktivnosti smo morali odgoditi. Uspjeli smo provesti 2 od 6 planiranih aktivnosti (2021), a ostalo se pomaknulo na 2022 godine. Zbog troškova i kasnjenja isplata pomogla nam je ERSTE banka s kratkorocnim kreditom za udruge. Provođenje aktivnosti je bilo otežano uz korona mjere, a tijekom 2022 godine i početkom 2023 zbog velikog broja aktivnosti smo imali probleme s pronalazenjem sudionika.

Ovaj obrazac izrađen je unutar domene Sveučilište Sjever.

Google Obrasci

Opseg i izazovi rada s mladima u sferi event managementa

Tema ovog istraživanja je opseg i izazovi rada s mladima u sferi event managementa aktivnosti mladih i za mlade, a istraživanje će se koristiti isključivo u svrhu pisanja završnog rada na temu "Analiza aktivnosti udruga mladih i za mlade na primjeru Jailhouse festivala".

Naziv organizacije *

Mreža mladih Hrvatske

Mjesto iz kojeg organizacija dolazi *

Zagreb

Provedbom kojih aktivnosti se bavi Vaša organizacija?

Erasmus + projekata

Festivala

Radionice

Edukativnih predavanja

Sportskih turnira

Ostalo: Jačanje kapaciteta organizacija za mlade

Koje su bili najveći izazovi s kojima ste se susreli u sferi event managementa svojih standardnih aktivnosti? *

Naš je najveći izazov povezan s krizom pandemije COVID-19, a očituje se u tome da smo mi trebali raditi na kapacitiranju organizacija tijekom situacije u kojoj one nisu mogle primjenjivati stečeno znanje. Kako vjerujemo, edukacije bez praktične primjene znanja ne mogu se smatrati uspješnim u svoj punom obujmu, a činjenica kako su organizacijama mladih i za mlade dosezi korisnika bili drastično smanjeni nije pridonosila pozitivnom trendu educiranih. Također, obzirom da smo kao krovna organizacija mladih, u stalnom kontaktu sa ostalim organizacijama mladih i za mlade, istaknuli bi kako su se brojne organizacije susrele sa pasivnošću korisnika, budući da se sav sadržaj formalnog obrazovanja održavao online, pa su mladi nerijetko bili slabo zainteresirani za pohađanje nekog dodatnog online sadržaja izvan nastavnog vremena.

Ovaj obrazac izrađen je unutar domene Sveučilište Sjever.

Google Obrasci

Opseg i izazovi rada s mladima u sferi event managementa

Tema ovog istraživanja je opseg i izazovi rada s mladima u sferi event managementa aktivnosti mladih i za mlade, a istraživanje će se koristiti isključivo u svrhu pisanja završnog rada na temu "Analiza aktivnosti udruga mladih i za mlade na primjeru Jailhouse festivala".

Naziv organizacije *

Nezavisna udruga mladih

Mjesto iz kojeg organizacija dolazi *

Lepoglava

Provedbom kojih aktivnosti se bavi Vaša organizacija?

- Erasmus + projekata
- Festivala
- Radionice
- Edukativnih predavanja
- Sportskih turnira

Ostalo:

Koje su bili najveći izazovi s kojima ste se susreli u sferi event managementa svojih standardnih aktivnosti? *

Najveći izazovi događali su se u vrijeme COVID-19 krize kada je event management bio gotovo pa nemoguć. Zbog brojnih restrikcija morali smo otkazati festival koji provodimo dugi niz godina, kao i brojne projekte koje provodimo kroz cijelu godinu. Aktivnosti su bile u potpunosti na pauzi, a financiranje Udruge bilo je zabrinjavajuće. Srećom, kriza se smirivala s vremenom pa smo se mogli vratiti standardnom provođenju aktivnosti uz veće restrikcije.

Ovaj obrazac izrađen je unutar domene Sveučilište Sjever.

Google Obrasci

Prilog 2: Intervju sa Hrvojem Kovačem

1. Kako je došlo do osnivanja NUM-a?

Osnivanje Nezavisne udruge mladih došlo je neplanirano, ali kao formalni odgovor problemu s kojim su se mladi nosili – manjak sadržaja kojim bi upotpunili svoje slobodno vrijeme. Prvo smo krenuli kao neformalna inicijativa mladih organizirajući razne ad hoc akcije kako su nam pale na pamet, odnosno kako su bile potrebne. Ubrzo smo shvatili da moramo sve to ipak raditi pod nekim službenim „imenom i prezimenom“ pa smo odlučili osnovati udrugu građana.

Koja je bila motivacija za osnivanje?

Motivacija za osnivanje bio je upravo taj formalni problem zbog kojeg je sve što smo radili starijima, ali primarno donositeljima odluka ispadalo kao neki hir tamo nekih prosječnih mladih ljudi. Osnivanjem udruge dobili smo formalni status u društvu i krenuli ozbiljnije u pristupu aktivizmu, ali i razvoju lokalne zajednice. U konačnici, da bismo pokrili određene nastale troškove, a zadržali onaj element nezavisnosti, udruga je bila logično rješenje za neki dugoročniji oblik.

S obzirom da ste bili jedan od prvih 17 članova, ujedno i jedan od glavnih osnivača, što Vas je potaknulo na pokretanje ovakve inicijative?

Imao sam sreću u toj dobi ranih dvadesetih biti okružen predivnim ljudima koji su, poput mene vjerovali kako je život puno više od ispijanja kave i kukanja kako ništa ne vrijedi. Taj poriv, da na jedan drukčiji, angažiraniji način pomognemo svojoj generaciji, ali posredno cijeloj lokalnoj zajednici bio je glavni katalizator naše mladenačke energije kojim smo odgovorili na nebrigu društva za svoje mlade. Kako nije bilo ničeg, osim pokojeg sportskog kolektiva za mlade u našem gradu, odlučili smo pokrenuti nešto kako bismo, prvo sebe i naše frendove nečim zabavili i okupirali, a onda i sve druge mlade upregnuli u kreiranje kvalitetnog, svrsishodnog i konkretnog programa za provođenje slobodnog vremena.

2. Koliko dugo ste bili aktivan član NUM-a, te koja je bila Vaša uloga u Udruzi?

Aktivan sam cijelo vrijeme. Danas nešto manje jer više ne spadam u kategoriju mladih, ali u mojim „mladim godinama“ (do 30.) bio sam vrlo aktivan. Primarno kao prvi među jednakima, odnosno kao predsjednik udruge, ali kako nama u NUM-u funkcije nikad nisu igrale nikakvu ulogu, tadašnja ekipa doživljavala me kao jednog od aktivista poput njih samih. I to mi je bilo daleko važnije nego nekakva formalna razina koja je morala postojati isključivo zbog Zakona o udrugama.

Naravno, ta uloga se manifestirala kroz organizaciju brojnih akcija i aktivnosti preko predstavljanje udruge na raznim eventima i sastancima sve do pisanja i provedbe raznih projekata.

3. Jeste li imali kakvo iskustvo s vođenjem udruge/volontiranjem prije NUM-a?

S vođenje organizacije poput udruge ne, ali s volontiranjem da jer sam volontirao u Crvenom križu. Kasnije se to proširilo na volontiranje u drugim udrugama i na nekim manifestacijama, ali kulminiralo je tek osnivanjem NUM-a.

4. Kakva je bila struktura Udruge?

Tipična za udugu. Iako nismo robovali strukturi, ona je morala biti zadovoljena zbog Zakona o udrugama pa je tako postojala funkcija predsjednika koji je uz zamjenika i tajnika bio jedan od devet članova Upravnog odbora. Tih devetero mladih ljudi činili su formalnu strukturu, ali je u svakom trenutku o važnim stvarima i realizaciji ideja odlučivalo puno više ljudi, točnije oni koji su htjeli posvetiti više svog vremena razvoju udruge. Baš zbog tog ad hoc načina i poprilično horizontalne strukture rada i odlučivanja nismo imali klanove, tražitelje funkcija ili oportuniste koji bi narušavali generacijski i prijateljski sklad članova koji kao „vode“ udugu.

5. Kako su izgledali počeci NUM-a? Koji su bili prvi, a koji najveći izazovi s kojima se NUM susretao "u Vaše vrijeme"?

Sve je krenulo dosta brzo i bez previše razmišljanja što je bilo trenutno OK, ali ne i dugoročno. Odlučili smo se za akciju uređenja gazebe u parku u Ivancu, okupili ekipu i krenuli raditi. Odradili smo to relativno dobro, osvojili simpatije brojnih prolaznika, ali još važnije – mladih i krenuli s planiranjem druge, treće, sedme, stote akcije. Okupljali smo se redovito, raspravljali što (još) nije dobro i kako (još) možemo pomoći našoj generaciji te smo na temelju tih rasprava pretvarali brojne probleme u izazove, izazove u ideje, ideje u konkretne akcije, a akcije u magnet za nove članove. Ta je formula bila odlična jer smo u prvih šest mjeseci do godine dana uspjeli u formalno članstvo privući prvih stotinu članova. Kasnije je to poraslo i na drugih sto jer su naši vršnjaci vidjeli konkretnu akciju, prepoznali iskrene namjere, detektirali izostanak stranačkih politika i shvatili kako se oko NUM-a muvaju sasvim OK ljudi s kojima bi bilo dobro provoditi slobodno vrijeme. To je i bila najveća motivacija za osnivanje udruge – okupiti što veći broj mladih koji će odgovoriti na problem nepostojanja kvalitetnog sadržaja za njih. Izazova je bilo puno, ali su oni pretvarani u akcije pa smo se s njima dobro nosili iako na neke nismo mogli toliko utjecati poput odlaska članova na studij u druge gradove zbog čega su bili dostupni samo vikendima. Dio članova su namjerno željeli biti samo konzumenti naših aktivnosti, a ne nositelji promjena dok je financiranje sve većih aktivnosti iziskivalo i naš angažiraniji pristup namicanju sredstava. No, to je nešto što

prolazi svaka organizacija civilnog društva. Kad gledam danas na to razdoblje iz ovog luksuza povijesnog odmaka mislim da smo se jako dobro nosili sa svime, imajući u vidu nepostojanje mobitela, društvenih mreža i ostalih blagodati moderne komunikacije.

6. Koji su bili početni ciljevi i aktivnosti koje je Udruga provodila?

Formalni ciljevi bili su lijepo napisani u Statutu, a odnosili su se, kratko rečeno na okupljanje mladih zbog provođenja kvalitetnih aktivnosti za kvalitetnije provođenje slobodnog vremena. To se manifestiralo akcijama raznog profila – od ekoloških intervencija, organizacije koncerata mladih demo bendova i slušaonica pa sve do sportskih turnira, raznih edukacija, tribina i kulturnih događaja poput izložbi i promocija mladih autora. Ne znam ni sam što sve nismo radili. Sve je to ispunjavalo zacrtane ciljeve i otvaralo nova poglavlja u društvu u kojima smo željeli igrati aktivnu ulogu.

7. Kako se Udruge razvijala i mijenjala tijekom godina?

Od početnih ad hoc akcija polako smo dolazili do sustavnih programa koje smo realizirali na godišnjoj razini – strateški i s puno organizacijske pažnje. S vremenom su godišnji programi postali trogodišnji kratkoročni strateški planovi da bi na kraju imali razvijen sustav koji je obuhvaćao i odvajao te ad hoc inicijative od NUM-u svojstvenih evenata po kojima je bio prepoznatljiv u zajednici. Osnivanjem Mreže mladih Hrvatske NUM se upoznaje s brojnim aktivistima sličnih udruga i postepeno uči zagovaranju prava mladih pred političkim strukturama. To i dalje nije stranačka već ona javna politika, onaj policy u koji se uključujemo kako bismo na jedan sustavniji način zagovarali prava mladih. Naime, nije poanta udruge, bilo koje, rješavati probleme svojih članova već njihovim organiziranjem utjecati na donositelje odluka koji su odgovorni za taj problem. Primjerice, NUM ne može organizirati sustav stipendija, ali može zagovarati pokretanje sustava stipendija u gradu, što je uspješno i radio zbog čega su po prvi puta uvedene stipendije na području Lepoglave. Kako je iskustvo raslo, a vrijeme odmicalo, NUM je postao relevantan dionik na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini. Aktivnosti su postajale brojnije, reprezentativnost sve ozbiljnija, a položaj mladih sve bolji. Sve je imalo neku glavu i rep i bilo je zaista dobro biti članom i članicom NUM-a u to vrijeme.

8. Kako je došlo do Jailhouse festivala?

Do početaka Jailhouse festivala, tadašnjeg MagNUM-a, došlo je spontano, kao i većina dobrih stvari koje smo radili. NUM je osnovan iste godine, ali tri mjeseca ranije, od kada je Generalna skupština UN-a odredila kako će 12. kolovoz biti dan kada svijet slavi Dan mladih. Nekako nas je taj Dan mladih toliko kopkao da smo htjeli organizirati praznik mladih u tom periodu i sve što

radimo kroz godinu prikazati na tom festivalu mladih. Festivali su tada postajali sve značajnije manifestacije pa smo i mi nekako htjeli dati obol tome da i Lepoglava i cijeli naš kraj ima drukčiji festival – Festival mladih, aktivizma i volontiranja.

9. Kako je to izgledalo prije (ime, tematika, trajanje)?

Festival smo pokrenuli 2008. godine kad smo osigurali malu, ali dovoljnu količinu financijskih sredstava, pretežno vlastitih, za realizaciju aktivnosti koje smo rastegnuli na 30 festivalskih dana. Nazvali smo ga magNUM i slavio je, s jedne strane NUM, očito, ali s druge strane sve ono dobro što mladi u Lepoglavi nose. Ponudili smo pregršt sadržaja za svakoga. Bilo je tu kreativnih radionica, sportskih turnira, odličnih koncerata, filmova, kvizova, druženja, običnog dokonog chillanja s porukom...ma svega. Znam samo da je to razdoblje, tih mjesec dana, bilo toliko nabijeno dobrom atmosferom da smo uživali u svakom danu zbog čega se s nekom Proustovskom sjetom sada toga sjećam.

10. Što se promijenilo i zašto? Čemu promjena, što je ta promjena donijela?

Koncept smo promijenili kako smo starjeli i učili na tom putu drugog odrastanja. Pojavili su se mobiteli, društvene mreže i publika je postajala sve zahtjevnija. Više nije prolazio onaj običan aktivizam, activismus vulgaris već je mlada osoba morala željeti sudjelovati u nečemu jer je to – in. Nikad nisam to shvatio. No, svako doba nosi svoje, svaka generacija nosi svoje. Nakon pomnog razmišljanja i brojnih konzultacija s mladima, ali i ljudima pametnijima od nas, odlučili smo brendirati festival u nešto lepoglavsko i logično je bilo da iskoristimo zatvorski background za nešto takvo. Tako je nastao Jailhouse koji je polako nudio mladima neke druge sadržaje i neke druge poruke, ali uvijek u kontekstu aktivizma i volontiranja. Postavljanjem Jailhouse-a na noge, moja, ali i uloga moje generacije mogla je mirno popiti zadnju pivu i s ponosom ostaviti nešto kao vlastiti legacy novijim, mlađim generacijama. Otišli smo bez neke velike pompe i danas guštamo u aktivnostima koje novo vodstvo radi za, rek'o bi Đole, neke nove klince.

11. Zašto je pokrenuta ideja da se Jailhouse temelji isključivo na volontiranju/sponzorstvima i da je sudjelovanje u potpunosti besplatno?

Jer novac kvare ljude i tjera te na kompromise koje možda ne želiš raditi. Ako imaš super motiviranu ekipu, dobru reputaciju i dokazanu sposobnost, onda iskorištavaš upravo te segmente jer angažman tih i takvih pojedinaca ulijeva dušu u sve što radiš, a kad imaš dušu u jednom takvom festivalu onda to na mahove postane zarazno i za druge pa ti se sami priključe, ali još važnije, ljudi, gosti festivala, vide s koliko entuzijazma to radiš, osjećaju tu dušu u samom festivalu i

prolaze ih trnci od cijelog dojma koji autohtoni festival nosi sa sobom. Ni jedna kuna, euro ili dolar ne mogu zamijeniti taj osjećaj pripadnosti nečemu, trudu zbog kojih se dobro osjećaš i reakcije publike.

12. Kako je to utjecalo na financijsku održivost festivala kroz godine?

Festival je uvijek bio održiv jer ga nije nosila želja za profitom već za zabavom. Svi su se troškovi pokrili, nikome se nije ostalo dužnim, a uvijek smo dobili još kojeg člana više. U narednim godinama, Jailhouse je postao pravi mali lepoglavski brand i danas je sastavni dio Proračuna Grada Lepoglave zbog čega njegova financijska održivost nije upitna. Zanimljivo, sve to volontiranje i rizik od financijskog kolapsa festivala prethodnih godina doveo je do neočekivane formalne održivosti kojom se lokalna politika odlučila pozabaviti. Valjda im je postalo bitno „imati nešto za mlade“. No, važno je da su i prve godine festivala pokazale kako se dobrim upravljanjem, odgovornim organiziranjem i uz nemjerljiv doprinosa volontera može napraviti odličan posao.

13. Kako je volontiranje na Jailhouseu i event management utjecao na Vaš osobni i profesionalni razvoj?

Nekako smatram da sam do Jailhouse već iskusio brojne stvari koje su me formirale kao aktivista i pripremio me za takav zalogaj poput organizacije 30 dana festivala. Jailhouse je time samo malo uobličio te stvari i pokazao mi kako mogu to, ali i da trebam još. Naučio sam puno o izazovima organizacije velike manifestacije, odnosima s ljudima i medijima što mi je sve pružilo nemjerljivo iskustvo za buduće godine i poslove koje sam radio te dužnosti koje sam obnašao.

14. Koje ste konkretne vještine ili iskustva stekli kroz volontiranje, a koje su bile korisne u Vašem profesionalnom životu?

Svaki dan pripreme i provedbe ali i post festum analize Jailhouse-a, koncerta, radionice ili bilo koje druge volonterske akcije, odnosno evaluacije takvih aktivnosti razvija neke dijelove vašeg karaktera i osobnosti za koje niste znali da ih imate – utjecaj treme i straha od neuspjeha, sposobnost kreativnog i pronicljivog razmišljanja, umješnost upravljanja kriznim situacijama i odgovornost za sebe i druge, rješavanje nepredvidivih situacija i strukturirani pristup planiranju. Znam da možda ovako ne zvuči konkretno, ali svi ti elementi su me u kasnijem životu pripremili za nove izazove i probleme s kojima sam se susreo, a koje sam, manje-više uspješno riješio upravo zbog vještina koje su razvijale volontiranjem.

15. Koje su bile najveće lekcije koje ste naučili kroz volontiranje i kako ste ih primijenili u privatnom i poslovnom životu?

Lekcija je bilo puno. Svaka aktivnost na kojoj sam volontirao nosila je svoju lekciju. Teško mi ih je izdvojiti nekoliko, a ne želim ih samo taksativno spomenuti jer svaka lekcija nosi svoj kontekst u kojem je nastala. No, neke od glavnih su bile kako volontiranjem ne mogu promijeniti svijet, ali mogu pomoći ljudima i idejama za koje volontiram. Ljudi su različiti i treba ih prihvatiti kao takve jer mi sami, kao pojedinci nismo mjerilo niti standard po kojem se drugi moraju ravnati. Prihativši te različitosti zapravo prihvaćamo tu osobu i onda možemo napraviti čuda, zajedno. Koliko god da nešto dobro isplaniramo, uvijek će se dogoditi nešto nepredvidivo. Naša umiješnost i prihvaćanje toga će nam pomoći da stvari vratimo na planirani put. Volontiranje je stil života, a ne neki hir. Ne želim zvučati patetično, ali to su neke od lekcija koje mi trenutno padaju na pamet, a koje sam osjetio na svojoj koži. Svaka lekcija ili situacija u volontiranju na milijun se načina može primijeniti u svakodnevnom životu, bilo privatnom ili poslovnom. Ono što svakako mogu iz iskustva naglasiti jest da pojedinci koju su poput mene došli iz civilnog sektora, koji su volontirali i koji su bili, ili još uvijek jesu aktivisti, znaju prepoznati istu takvu osobu i tada s njima možete raditi daleko bolje stvari nego s onima koji su tu da okrenu neku lovu.

16. S obzirom da ste i trenutno aktivan član lokalne zajednice za čije se interes borite i radite, možemo li se ljubav prema aktivizmu prepisati upravo NUM-u?

Jednim velikim dijelom, da, ali NUM se sastojao od pojedinaca, meni dragih ljudi koji su, svatko na svoj način formirali moj karakter i pružili mi toliko puno dobrog u tih 20ak godina aktivnog angažmana u NUMu. Meni su NUM svi ti ljudi zbog kojih je on zapravo nastao. NUM mi je otvorio vrata aktivizmu, apsolutno, ali mi je istovremeno pokazao i brojne druge mogućnosti koje nosi taj aktivizam. Zbog NUMa sam upoznao brojne druge ljude i organizacije, upoznao različite kulture i imao priliku boriti se za bolje društvo...ali uvijek ću se radije sjetiti onih 17 ljudi s kojima sam krenuo u osnivanje NUMa i pokrenuo tu borbu za bolje društvo.

Prilog 3: Intervju sa Marijem Žuličekom

1. Kako ste se susreli s NUM-om? Kada ste krenuli?

U rad Nezavisne udruge mladih uključio sam se 2010. godine, nakon što sam krenuo na stručnu praksu u Turističko kulturno informativnom centru, a koju sam morao obaviti u sklopu studija

Multimedije, oblikovanja i primjene. Tijekom prakse detaljnije sam se upoznao s radom Udruge te sam se počeo uključivati u pripremu i provedbu aktivnosti.

2. Koliko dugo ste bili aktivan član NUM-a, te koja je bila Vaša uloga u Udruzi? Jeste li imali ikakvo iskustvo s vođenjem udruge/volontiranjem prije NUM-a?

Aktivan član sam bio 10-ak godina, od čega sam šest godina bio dopredsjednik Udruge. Ostatak perioda bio sam član i volonter. Prije aktivnog uključivanja u rad NUM-a nisam imao iskustva s vođenjem udruge, čak ni prevelikog iskustva s volontiranjem. Volontirao sam do tada u radu lokalnih udruga, na pojedinim događanjima, uglavnom puno manjeg opsega.

3. Koji su bili neki najveći izazovi s kojima se NUM susretao "u Vaše vrijeme" i kako su se oni mijenjalo kroz vrijeme?

Kada sam se uključio u vođenje same Udruge, promijenilo se cijelo vodstvo pa se nas troje našlo u situaciji u kojoj ranije nismo bili. Najveći problemi tada bili su financijske prirode, zbog dugova iz prošlosti. U tom trenutku shvatili smo da s trenutnim stanjem i postojećim aktivnostima ne možemo osigurati održivost Udruge i odlučili smo fokus staviti na drugačiji tip aktivnosti – edukacije. Za to su postojala dva glavna razloga. Prvi je taj da smo željeli osigurati održivost po pitanju ljudskih resursa tako da proširimo krug ljudi koji su uključeni u rad Udruge i koji posjeduju dovoljno znanje za osiguranje kvalitete. Drugi razlog je bio taj da smo za edukativne aktivnosti mogli osigurati vanjsko financiranje, što je u konačnici usmjerilo rad Udruge prema projektnom financiranju, fondovima Europske unije, natječajima na nacionalnoj razini, ali i dodatnim sponzorstvima. To je donijelo dugoročnu financijsku stabilnost i održivost Udruge pa je nakon određenog vremena opet bilo moguće velik dio kapaciteta usmjeriti aktivnostima provođenja slobodnog vremena, zabave i sl., kao i povezivanje svih tih aktivnosti.

4. S obzirom da ste bili aktivni dugi niz godina, koji su bili ciljevi i aktivnosti koje je Udruga provodila na Vašem početku? Kako se Udruga razvijala i mijenjala tijekom godina?

Kada sam se uključio u rad Udruge, veliku većinu su činile aktivnosti usmjerene na provođenje slobodnog vremena, zabavu, druženje i sl. Budući da je uvriježena praksa bila da sve aktivnosti trebaju biti besplatne za sudionike i korisnike, kao i s obzirom na promjene zakonskih regulativa u vezi rada Udruga, tako nešto nije moglo biti održivo. Troškovi vođenja udruge su rasli i bilo je potrebno osigurati prihode. Zbog toga je fokus stavljen na edukativne aktivnosti, a kasnije i na povezivanje svega navedenoga, nakon što je osigurana stabilnost i održivost. Veliko ograničenje po pitanju aktivnosti stvarao je i prostor u kojem je NUM djelovao, unutar Turističko kulturno

informativnog centra. Zbog specifičnosti prostora i nerazumijevanja od strane vodstva TKIC-a, velik dio aktivnosti nije mogao biti proveden na način na koji je to bilo zamišljeno. Prelaskom u novi prostor i taj aspekt se promijenio.

5. Kako je došlo do Jailhouse festivala? Kako je to izgledalo prije (ime, tematika, trajanje)? Što se promijenilo i zašto? Čemu promjena, što je ta promjena donijela?

Na početku je ime Festivala bilo MagNUM, ali je nakon dva izdanja promijenjeno u Jailhouse. Ime je promijenjeno jer je više organizacija bilo uključeno u provedbu aktivnosti u sklopu Festivala, a MagNUM je isticao samo ime Nezavisne udruge mladih. Tako se imenom htjelo poslati poruku da je to Festival otvoren za sve, a igrom poveznicom sa zatvorom u Lepoglavi namjera je bila ostvariti veću vidljivost. U početnim izdanjima Festivala sudjelovalo je više organizacija iz Lepoglave koje su bile pripremale i provodile pojedine aktivnosti. S vremenom se to promijenilo, ponajprije zbog nemogućnosti ostalih organizacija da osiguraju dovoljan broj volontera za pripremu i provedbu aktivnosti.

6. Zašto je pokrenuta ideja da se Jailhouse temelji isključivo na volontiranju/sponzorstvima i da je sudjelovanje u potpunosti besplatno? Kako je to utjecalo na održivost festivala kroz godine?

Sam Festival nastao je zbog nedostatka aktivnosti za mlade u ljetnim mjesecima u Lepoglavi. U početnim godinama Festival je trajao više od 30 dana i na taj način se htjelo ponuditi aktivnosti koje svi zainteresirani mogu posjećivati i popuniti svoje ljetne večeri. Zbog toga što je Lepoglava mala sredina, zaključak je bio da bi se naplaćivanjem aktivnosti stvorila situacija da aktivnosti ne posjećuju svi, nego samo nekoliko ljudi. Jedan od razloga je svakako bio i budžet Festivala koji nije dopuštao organizaciju aktivnosti s izvođačima koji bi privukli velik broj ljudi izvan Lepoglave i koji bi bili spremni platiti ulaznicu. Zbog svega navedenog odluka je bila da aktivnosti trebaju ostati otvorene i besplatne, što je u skladu i sa ciljevima Udruge. Ciljevi nisu zarada, već ponuda aktivnosti i usluga koje nedostaju mladima iz Lepoglave i okolice.

7. Kako je volontiranje na Jailhouseu i event management utjecao na Vaš osobni i profesionalni razvoj? Koje ste konkretne vještine ili iskustva stekli kroz volontiranje, a koje su bile korisne u Vašem profesionalnom životu?

Volontiranje je uvelike utjecalo na razvoj mojih vještina. Kroz volontiranje se razvija spoznaja o važnosti suradnje i koordinacije s drugima kako bi ostvarili određeni cilj te do izražaja dolazi činjenica da svatko posjeduje vještine koje mogu doprinijeti zajedničkom uspjehu. Kroz rad u grupi u kojoj su svi jer tu žele biti, a ne zato jer moraju ili jer samo žele zaraditi plaću, ističe se

važnost cijenjenja vremena i doprinosa drugih ljudi. Zahvaljujući stečenom iskustvu u organiziranju različitih događanja, koordiniranja aktivnosti i grupa i sl., danas u profesionalnom životu bez većih problema organiziram i koordiniram velike i zahtjevne aktivnosti. Volontiranje dopušta učenje i greške na spomenutim stvarima te daje jasan uvid u prostor za poboljšanje. Profesionalni život često to ne dopušta.

8. Koje su bile najveće lekcije koje ste naučili kroz volontiranje i kako ste ih primijenili u privatnom i poslovnom životu?

Najveća lekcija je ta da treba poštovati vrijeme i doprinos drugih ljudi kada se nešto odradi ili kada oni nečemu doprinesu. Ako poštovanje i zahvalnost ne pokažemo, dugoročno ćemo ostati bez te suradnje jer će ti ljudi radije svoje vrijeme i znanje uložiti negdje drugdje. Samo međusobnim uvažavanjem i recipročnim odnosom može se postići dugoročna suradnja. Tom suradnjom dolazi se do spoznaje koliko toga zapravo ne znamo ili koliko toga drugi znaju i mogu bolje. I toj spoznaji treba pristupiti na način da želimo uložiti više u sebe, steći dodatna znanja i vještine i sl. Naravno, cijeniti treba i svoje vrijeme i znanje. Međutim, stečeno iskustvo jasno mi je dalo do znanja da vrijeme uloženo u sticanje novih znanja i iskustava se dugoročno višestruko vrati. Što više možemo ponuditi drugima, to više možemo i očekivati od drugih u međusobnom odnosu.

9. S obzirom da ste i trenutno aktivan član lokalne zajednice za čije se interes borite i radite, možemo li se ljubav prema aktivizmu prepisati upravo NUM-u?

Nezavisna udruga mladih je definitivno zaslužna za to jer je u toj Udruzi snažno bilo istaknuto da se najmanjim koracima može napraviti promjena koja radi razliku za mnoge pojedince. Zbog rada na ranije spomenutim aktivnostima, stotinjak mladih imalo je priliku doživjeti iskustva na međunarodnoj i nacionalnoj razini koja bez NUM-a ne bi imalo priliku doživjeti. Velik je to broj za jedno malo mjesto. Velika dodana vrijednost je što je većina tih ljudi razvila stavove koji promiču toleranciju, uvažavanje, prihvaćaju različitosti... Upravo to smatram najvećim uspjehom. Uključenost u NUM definitivno je naglasila da se uloženo vrijeme može višestruko vratiti u budućnosti.

10. Koji je Vaš komentar na NUM i Jailhouse „onda“ i „sada“? Kolko ste zadovoljni s tim u kojem smjeru priča napredovala i koje su Vaše „prognoze“ za budućnost?

Smatram da su se i Udruga i Festival razvili u smjeru u kojem je bilo zamišljeno, čak i nadmašili postavljene ciljeve. Osigurani su stabilnost i održivost i to je veoma važno kao baza za daljnji razvoj. Sada tu bazu treba iskoristiti i napraviti dodatne iskorake jer predugo stajanje na mjestu utječe na pad motivacije i posljedično pad kvalitete. Pametnim strateškim planiranjem može se

dostići razina kvalitetnog lokalnog centra za mlade koji nudi veliku širinu usluga koje nedostaju u lokalnoj sredini i šire. Smatram da NUM može kvalitetno pružati i stručne usluge mladima koje trenutno u Lepoglavi i okolici ne postoje, a za koje postoji potreba. Stečeno znanje i iskustvo može doprinijeti kvalitetnoj analizi prednosti, nedostataka i prilika i uvjeren sam da će se u tome i uspjeti.

**IZJAVA O AUTORSTVU
I
SUGLASNOST ZA JAVNU OBJAVU**

Završni rad isključivo je autorsko djelo studenta koji je isti izradio te student odgovara za istinitost, izvornost i ispravnost teksta rada. U radu se ne smiju koristiti dijelovi tuđih radova (knjiga, članaka, doktorskih disertacija, magistarskih radova, izvora s interneta, i drugih izvora) bez navođenja izvora i autora navedenih radova. Svi dijelovi tuđih radova moraju biti pravilno navedeni i citirani. Dijelovi tuđih radova koji nisu pravilno citirani, smatraju se plagijatom, odnosno nezakonitim prisvajanjem tuđeg znanstvenog ili stručnoga rada. Sukladno navedenom studenti su dužni potpisati izjavu o autorstvu rada.

Ja, Mihaela Špiljak pod punom moralnom, materijalnom i kaznenom odgovornošću, izjavljujem da sam isključivi autorica završnog rada pod naslovom „Analiza komunikacijskih aktivnosti udruga mladih i za mlade na primjeru Jailhouse festivala“ te da u navedenom radu nisu na nedozvoljeni način (bez pravilnog citiranja) korišteni dijelovi tuđih radova.

Studentica:
Mihaela Špiljak

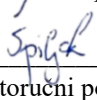

(vlastoručni potpis)

Sukladno Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju završne/diplomske radove sveučilišta su dužna trajno objaviti na javnoj internetskoj bazi sveučilišne knjižnice u sastavu sveučilišta te kopirati u javnu internetsku bazu završnih/diplomskih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice. Završni radovi istovrsnih umjetničkih studija koji se realiziraju kroz umjetnička ostvarenja objavljuju se na odgovarajući način.

Ja, Mihaela Špiljak neopozivo izjavljujem da sam suglasan/na s javnom objavom završnog rada pod naslovom „Analiza komunikacijskih aktivnosti udruga mladih i za mlade na primjeru Jailhouse festivala“ čiji sam autorica.

Studentica:
Mihaela Špiljak

(vlastoručni potpis)

ODJEL

STUDIJ

PRISTUPNIK

MATIČNI BROJ

DATUM

KOLEGIJ

NASLOV RADA

NASLOV RADA NA
ENGL. JEZIKU

MENTOR

ZVANJE

ČLANOVI POVJERENSTVA

1.

2.

3.

4.

5.

VŽKC

MMI

BROJ

OPIS

ZADATAK URUČEN

POTPIS MENTORA